

Glasnik

Medicinskog fakulteta u Splitu

ISSN 1846-7946
Vol. 8, br. 1, lipanj 2015.

**Punoljetni smo
Vrednovani smo
Ponosni smo**

» Uredništvo u Knjižnici Fakulteta

Riječ urednika

Ove je godine naš Medicinski fakultet postao punoljetan, tj. ima 18 godina samostalnosti. To se proslavilo na svečanosti Dana Fakulteta gdje su uz govor dekana, prof. Ljutića, izlagali i čestitali brojni ugledni gosti iz Splita i cijele Hrvatske. Dodijeljene su nagrade najboljima iz raznih područja djelovanja Fakulteta. Posebno drag gost bio nam je naš eminentni profesor Paladino.

Ove je godine Fakultet dobio i pohvale međunarodne komisije prilikom evaluacije našeg fakulteta početkom ožujka. Novost su i dva vrijedna sveučilišna udžbenika u izdanju Medicinskog fakulteta u Splitu: jedan internistički za medicinare na engleskom jeziku i drugi oftalmološki, također za medicinare, na hrvatskom jeziku.

Možemo se ponositi i dodjelom nagrade Ponos Hrvatske koja je dodijeljena kao priznanje za otkriće gena koji kada je abnormalan, prouzroči rak jetre i ubrzano starenje.

prof. dr. sc. Milan Ivanišević,
glavni urednik

Impressum

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

ADRESA: ŠOLTANSKA 2, 21000 SPLIT

E-MAIL: GLASNIK@MEFST.HR

Glavni urednik:

Milan Ivanišević

Studentski urednik:

Marin Viđak

Uredništvo:

Dalibora Behmen

Lana Barać

Ivica Grković

Valdi Pešutić Pisac

Ana Utrobičić

Ivan Budimir Bekan

Lektorica:

Josipa Korljan

josipa.korljan@gmail.com

Dizajn i prijelom:

Jadranka Matas

jadro.matas@gmail.com

Tisak:

Slobodna Dalmacija

Naklada:

500 primjeraka

Split, lipanj 2015.

Milan Ivanišević Riječ urednika	02		
Alen Juginović Kako je jedan mali splitski galeb poletio visoko u Zagrebu	04		
Marin Viđak Glasnik i izvan granica našeg fakulteta	06		
Marta Vučemilović The Mind of the Medical Student	07		
Michael Lem Personal statement	08		
Matea Žužul i Martin Nonković Erasmus u Mariboru	10		
Ružica Tokalić U svijetu znanosti	12		
Ivan Budimir Bekan Teže do ormarića nego da diplome	13		
Ema Puizina Novo vodstvo, nove aktivnosti u CroMSIC-u	14		
Marina Šandrk "Humanitarna božićna fritulijada" studenata Farmacije u Splitu	18		
Ivan Budimir Bekan Sportski susreti Dana Fakulteta 2015.	18		
Marin Viđak Razgovor s profesoricom Ceravolo	19		
Foto žulj i foto kolačić	20		
Zoran Valić Postupak reakreditacije 2015. godine	22		
DUPLERICA Dan Medicinskog fakulteta u Splitu	24		
Lana Barać Dodijeljene nagrade za znanstveni rad u 2014. godini	29		
Milan Ivanišević Najbolje nastavno štivo u ak. god. 2013./2014.	30		
		31	Ana Utrobičić Priznanje <i>Ponos Hrvatske</i> po drugi put na našem fakultetu
		32	Dalibora Behmen Irena Zakarija-Grković nominirana za priznanje „Splitski cvit“
		33	Ozren Polašek Kako stvoriti biobanku u Tanzaniji?
		35	Livia Puljak Portal „Dokazi u medicini“ procjenjuje tvrdnje o učinku čudesnih terapija
		37	Irena Zakarija-Grković „Splitska inicijativa“ u Podgorici: 4. međufakultetski susret katedri obiteljske medicine
		38	Ranka Ivanišević Najčešće kožne bolesti u adolescenata – akne i seboroični dermatitis
		40	Tonko Vlak „Moderne tehnologije u fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: laser visokog intenziteta i udarni val“ Poslijediplomski tečaj I. kategorije
		42	Vida Čulić i Silvana Mišković Šest godina mrežnog tečaja Course in Medical Genetics u Splitu
		43	Ivica Grković Gospodin Petar Markoš, bivši dugogodišnji tajnik Medicinskog fakulteta
		45	Milan Ivanišević Oftalmologija, udžbenik za studente medicine
		46	Priopćenje s proslave Dana Sveučilišnog odjela za stručne studije
		47	Marita Mimica Sveučilišna promocija doktora znanosti: ponovo smo najbrojniji!
		49	Promocija studenata Medicine, veljača 2015.
		51	Promocija 3. generacije studenata studija Dentalna medicina
		52	Foto strip

Kako je jedan mali splitski galeb poletio visoko u Zagrebu...

» Galeb u akciji

Hej, ti! Da, ti! Tebi se obraćam. Daj da ti ispričam kako sam jučer hodao do fakulteta i ugledao stari Yugo 45. Nećeš vjerovati kakva je bila ta boja koja je cijela izbljedadela na umornom autiću od nemilosrdnog sunca... Najbolja priča ikad! Ma šalim se, čovječe, koga briga za loš vozni park u Splitu. Ovo ti zapravo želim ispričati. U 3. mjesecu 2015 godina poslije Krista u hrvatskoj metropoli dogodilo se pravo pravcato Čudo, i to s velikim Č. Jedan mali ambiciozni Splicić uputio se makarskim busom u proljetni Zagreb, ni ne sluteći kakva ga samo avantura tamo čeka. To je bilo iskustvo i zabava za život. Taj mali Splicić bio sam ja, a bio sam i na nacionalnoj televiziji, ej, ej! Pa nešto bolje nisam mogao ni poželjeti! Skoro...

Ali da počnemo od jaja ili kako bi rekli imalo obrazovani ljudi – ab ovo. Prije što ja znam koliko milijardi godina dogodila se jedna eksplozija i sve je nastalo i bla bla bla. Ajde dobro, nećemo ići toliko „otpočetka“. Malkice predaleka prošlost. Idemo od početaka moje priče. Uglavnom. Jedne noći, nešto prije ponoći, došao sam u Laboratorij za spavanje na Križinama da malo olakšam posao dragim sestrama i doktoricama. Sve je izgledalo kao da će to biti najobičnija, što naravno znači zanimljiva noć u „spavancu“. I onda, iznenadno kao snijeg u Splitu, prof. Pecotić (kojoj sam jako zahvalan na svemu) pokaže mi jedno natjecanje za koje nikad nisam čuo – *Fame Lab*. To je natjecanje na kojem se treba održati prezentacija publici o nekoj znanstvenoj temi na jednostavan i zanimljiv način. Čim sam to čuo, znao sam da je to za mene, s obzirom na to da volim održavati takve zabavne prezentacije. No, kad sam dočuo da prezentacija mora biti duga najviše 3 minute i da je natjecanje već za 10 dana, malo sam se protresao, ali odlučio da se ipak moram

prijaviti. Sad ili nikad. Slava ne čeka. Eh, slava, moš' mislit!

I tako je počela priprema za veliko natjecanje. Trebalo je prvo odabrati temu prezentacije. Ajme što je to bilo naporno! Nešto prikladno i aktualno, ali opet znanstveno i razumljivo – i zabavno! Uffffffff.....gadno. Nakon puno muke uspio sam nešto iskemijati. Odabrao sam „akcijske potencijale“ za svoju prvu, a „pušenje“ za drugu prezentacijsku žrtvu. Sada su slijedili sati, ali upravo sati vježbanja da se sve uklopi u moju perfekcionističku viziju. I napokon, sve je bilo spremno za taj dan natjecanja u Splitu, najljepšem gradu na svitu. Dođe jutro kobnoga dana i pojavim se na mjestu zločina, u Sveučilišnoj knjižnici. Kada sam ušao u tu predavaonicu i vidio kriminalno praznu dvoranu s tri člana žirija i shvatio da sam JEDINI prijavljeni natjecatelj, znao sam kako se mali Pale osjećao sam na svijetu. Eto, srećom, i moj kolega s faksa Ivan Kraljević u konačnici se prijavio pa smo se nas dvojica natjecali za tri mjesta koja vode na državno natjecanje u Zagreb. Uz „gromoglasni“ pljesak „prepunjene“ dvorane i lijepe komentare žirija, slijedio je onaj najnapetiji dio – hoću li proći ili ne? Tresao sam se od nervoze hoću li uhvatiti vlak za metropolu. I to s pravom jer smo bili dvojica, a prva tri idu dalje! Senzacija se dogodila – prošli smo obojica. Jupiiiiii, sreći nije bilo kraja. Za tu veliku pobjedu dobio sam neki „e-čitač“ za koji sam mislio da je printer i put u grad svjetla – Donju Stubicu – na edukaciju o držanju prezentacija i ponašanju na pozornici. Sve je ovo prethodilo glavnom događaju – odmjeravanju snaga u metropoli.

Za samo nekoliko dana našao sam se u hotelu u tom „gradu svjetla“ s puno bazena koje smo u najmanju ruku fino iskoristili. A tko ne bi? Tamo nas je dočekaao simpatičan gospodin iz Sjeverne Irske koji nas je dva dana na razne lude načine podučavao kako se riješiti treme i kako bi dobra prezentacija trebala izgledati. Ali to nije sve. Dočekala nas je i ekipa iz ostatka Lijepe Naše koja je bila jedna vrlo interesantna družina mladih znanstvenika s kojom smo se družili i provodili slobodne sate na načine koje ne smijem ovdje opisivati. Ništa ilegalno, naravno. I da ne zaboravim, ta ekipa dala mi je nadimke poput Talijan i Galeb. O da, to su bili baš zanimljivi ljudi.

Tjedan dana nakon što smo naučili gdje držati i gdje ne držati ruke na pozornici i kako zagrijati glas prije nekoga govora, moji su se tijelo i duša našli u Zagrebu. Ah, napokon! Došao je taj dan. Dan D. Ili možda Dan ZG. Bila je to prohladna

marčana subotnja večer i vjetar je jako glasno puhao, noseći sve pred sobom. Nemala hrabra publika počela se okupljati u tom teatru, od milja zvanom „teatru snova“. Dok su ljudi sjedali na svoja mjesta očekujući ni više ni manje nego spektakl, ja sam otišao vani razbistriti se. U jednom trenu kao da mi je taj vjetar donio ludu misao. Sjetio sam se priče o 300 opakih Spartanaca koji su u jednom klancu bili okruženi mnogobrojnim Perzijancima. Borio se taj ponos Sparte hrabro, ali je u konačnici pao. No, bio je zapamćen. I kao da sam bio baba vračara jer samo su 2 natjecatelja od 12 bila iz Splita. Hmmm...ima nešto zanimljivo tu... Međutim, dok sam pokušao dokučiti koji je bio smisao te priče, trebao sam otići u garderobu jer *show* samo što nije počeo. Ta je garderoba bila vrlo mala i zagušljiva prostorija odmah iza pozornice s tuševima koji su vrlo sumnjivo izgledali. Dok je voditelj publici predstavljao žiri i objašnjavao koja je svrha ovog natjecanja, mi smo samo nekoliko metara iza njega jedan drugome davali podršku. I napokon, prvi je natjecatelj, kolega iz Splita, izašao pred stotinjak ljudi i probio led. Ja sam bio deveti po redu i možete samo zamisliti kako je to brzo došlo do mene. Ili je barem izgledalo brzo. Konačno, stavio sam mikrofona oko glave, stao pred vrata pozornice i još sam bio samo nekoliko sekundi udaljen od silnih kamera, bljesaka fotoaparata i zahtjevne zagrebačke publike. Nisam imao preveliku tremu, ali ipak je određena nervoza ili uzbuđenje bilo prisutno. Leptirići su letjeli u stomaku. Ali kada je moje ime bilo pročitano, a vrata pozornice otvorena, kao da su me pogodila sva svjetla svijeta. Leptirići su iz stomaka odletjeli nemam pojma kamo, a ja sam došao tamo gdje je na podu bilo mali bijeli x. Svi su gledali. Svi su snimali. Svi su fotografirali. Svi su očekivali da nešto pametno počnem govoriti, a ja od svjetala nisam apsolutno ništa poviše trećeg reda sjedala vidio. Ama baš ništa! I tako sam kao slijepac, u svom teatralnom stilu, počeo prezentaciju: "Idući put kada SOČNO udahnete cigaretni dim, sjetite se ove moje priče." Nakon te prve rečenice sve je išlo glatko kao cigaretni dim niz vaš dušnik. I iako sam bilo slijep, uspio sam sve ostale rečenice i pokrete izvesti baš onako teatralno kao što sam htio. Jednostavno je prezentacija morala biti dramatična. Ipak smo bili u nekakvom teatru! U svakoj sam sekundi od te tri minute uživao kao malo dijete koje jede svoju omiljenu čokoladu. Čudno je to kako sam se prekrasno osjećao u tom javnom nastupu kojeg se većina ljudi toliko plaši. Možda je to zbog toga što sam u duši dijete, a možda je to i zbog položaja zvijezda i oblaka. Nemam pojma. Nebitno. E. Na kraju te moje malene bajke dobio sam jako lijepe komentare žirija i onako sretan uputio se iza pozornice predavši mjesto

sljedećem natjecatelju. Kad smo se svi izredali, uslijedila je kratka pauza koju sam iskoristio za luda slikavanja i slušanje komentara na prezentaciju. Sve je bilo super! Tako su barem ljudi koji su gledali rekli.

» Sudionici Fame Laba

Nakon pauze vratio se žiri s odlučujućim papirom u ruci. Kratka je drama počela. Krenuli su čitati rezultate. Treće me mjesto nije htjelo. Zatim drugo....ne, neće ni to. Pa je li moguće da ću osvojiti prvo mjesto? Tenzije su rasle, čekao sam gospodina iz žirija da se oglasi. Iiiiiiii....ne! „Neće moći ove noći“ – kao da je bila poruka. Ali to nije bilo sve. Nakon pljeska pobjednici (bravo! ☺) došli smo do nagrade publike. Svašta mi je prolazilo kroz glavu. Tko je po mišljenju publike bio najbolji? Ipak je cijela bit natjecanja da se publici prezentira neka znanstvena tema na zabavan način. Hoće li mene odabrati, jednog malog Spliću? Jesam li po njihovu mišljenju bio najbolji? Nije moguće da ću valjda..... i DA! Da! Dok sam ja mozgao, pročitano je moje ime i jedva da sam shvatio što se dogodilo. Dok mi je gospodin iz Ujedinjenog Kraljevstva uručivao nagradu govoreći: *They picked you. You were great!*, ja nisam mogao vjerovati da je Zagreb izabrao Spliću za najbolju prezentaciju. Ma Čudo, s velikim Č. Zaista nevjerojatno da je publika metropole bila osvojena. To je bio dan koji nikada neću zaboraviti. I još ne mogu vjerovati da se mogu gledati na You Tubeu kako izvodim dramu na pozornici. Ma strašno!

Tako je ta avantura završila, ali što je samo to bilo! Ma neću više filozofirati nego ću se samo zahvaliti svim profesorima i prijateljima koji su mi davali ogromnu podršku. Bez njih to ne bi bilo isto. A tebi, dragi moj čitače, hvala što si bio strpljiv da ti ispričam svoju priču koja ima još mnogo sočnih detalja. Ako ih želiš čuti, nađimo se na nekoj kavi koju ćeš ti, naravno, platiti. E. Do tada, vidimo se možda na nekoj drugoj prezentaciji pa nećeš trebati ulagati vrijeme čitajući ovaj tekst nego ćeš sve doživjeti! A i 10 kuna će ti ostati u džepu. Da. *Ciao bao*, vjerni čitače!

Alen Juginović,
dalmatinski galeb

Glasnik i izvan granica našeg fakulteta

» Tribina

» Glasnik u društvu drugih časopisa

Naš je fakultet malen, ali njegov je doprinos Sveučilištu velik. I kao takav, ovaj časopis koji držite u svojim rukama osuđen je da za njega znaju samo članovi našega malog kolektiva. Najviše nas veseli kada razveselimo vas, naše čitatelje – člankom, foto žuljem ili našim fotostripom. Unatoč tome, e-mail koji smo dobili krajem prošle godine također nas je posebno razveselio. Novinari *Universitasa*, naših sveučilišnih novina i podlistka *Slobodne Dalmacije* pripremali su reportažu o svim fakultetskim i studentskim listovima i *Glasnik* se našao na tom biranom popisu. Osim nas, našli su se tu i studenti FESB-a s časopisom *Stop*, također naš *DentiST*, časopis Ekonomskog fakulteta *Fenix*; *Odraž* i *LiST* studenata KBF-a, elektronički časopis *In situ* studenata restauracije; *Allegro* s Umjetničke akademije; časopisi studenata Filozofskog fakulteta u Splitu – *Humanist* i *Split Mind* te *Nascitur* studenata prava. Sva ova imena pokazuju kako je novinarski posao raširen i popularan na našem sveučilištu, što je pravi dokaz vrijednosti pisane riječi. Kao vašem uredniku izrazito mi je drago što su za *Glasnik* saznali oni koji nemaju mnogo dodirnih točaka s Medicinskim fakultetom jer to doprinosi i popularnosti naših fakultetskih novina, ali i ugledu naše institucije.

Nakon objavljenog članka uslijedilo je novo iznenađenje – dobili smo poziv na javno izlaganje studentskih časopisa u Klubu mladih. Uz predstavljanje časopisa, čije je boje (ili retke?) branio autor ovog članka, uslijedila je rasprava o problemima koje studentski časopisi imaju, poteškoćama, ali i zadovoljstvu nakon objavljenog broja. Kao predstavnik našeg časopisa, osjećao sam osobito zadovoljstvo što *Glasnik* nema financijskih poteškoća kao neki drugi. Fakultet je odavno prepoznao vrijednost našeg časopisa pa nam u objavljivanju svesrdno pomaže. Na tome mu hvala! Ono što, međutim, muči sve nas jesu više ili manje uspješni pokušaji da angažiramo studente, no uz malo povlačenja za rukav uspijemo broj dovesti do tiska. Najbolji dokaz kako je naš *Glasnik* jedna lijepa i uspješna priča upravo je ovaj, 15. broj.

Marin Viđak,
studentski urednik

The Mind of the Medical Student

“Oh NO!” I jolt up - immediately panicked. “Why didn’t the alarm ring?” I contemplate to myself. Still dazed from the sudden awakening, I turn to check the time. In fact, it read 6:50; ten minutes before the alarm was set to ring. Throwing my head back in the pillow, I let out a sigh of relief and of achievement. I’ve just won an extra ten minutes of sleep - a precious gift indeed.

Soon enough, the alarm rings, signaling the official start to the day. It’s going to be another typical day of a medical student! While accomplishing the morning routine, my mind immediately begins to wander, as it tends to do, to the notes that were being reviewed the night before. As I go to make the coffee, my thoughts jump to caffeine, and how that works on adenosine receptors! My mind then jumps to GABA and Glutamate receptors, and I think how I wish the excitatory Glutamate neurotransmitters start working, because I still feel too tired! These random, “brain blurts” as I have dubbed them, seem to occur subconsciously. They have long ago been accepted as a natural and frequent occurrence.

Finally dressed and mentally prepared for the day ahead, I arrive at the university with excitement. I can already foresee that it will be a good day, primarily because today we have but one lecture! As a student, you begin to appreciate the little things in life. For example, only having a short school day, or having a professor that gives you a coffee break mid lecture! Therefore, delighted, I find my place in the lecture room B104, right next to my welcoming friends. Of course, sitting next to a friend may never be the wisest choice - especially when you’ve come to learn, but one of them has come full of stories that simply must be told. Then again, I never hesitate to sit by them, because I consider going to school and seeing my friends a major part of my social life! Sad it may seem - so I will now allow a moment of sympathy - but for us students it has become the norm. Therefore, sympathy isn’t so necessary, but just try to keep the stories of how crazy that party was last night to yourself. Besides, compared to those days of anatomy - where even sleeping, let alone parties - were an illusion, I feel like every day is a party!

Finally, the end of the lecture has arrived. It was one that discussed the different types of neurotransmitter receptors in the brain. As I leave the room, I reflect back on what I had learned within that hour. There was something about ionotropic receptors, maybe a comment about the thalamus, or was it hypothalamus? Almost nothing stuck with me except for the dreaded feeling of panic for the exam, and the mental note that I must find that powerpoint which the teacher had presented. Although this lack of recollection is not ideal, I accept that I simply will do more work when I get home. However, home and my notes both will have to wait. Post lecture I attend the obligatory and celebratory coffee to finish up the stories that were paused during some point in class. Like I said, we students go crazy with our free time! However, it wouldn’t be anything worth recommending to eavesdrop on our conversations. Not only do they consistently turn to medicine and its terminology, but more importantly we have forgotten what is a socially acceptable conversation. As a quick and effective example of what I mean, I once dared to go out with a “lay” friend and, I, ever so absorbed, held a conversation about my favorite transverse cross sections of a cadaver.

Now, once back at the apartment the real work begins! I came with my friend so we can study together (another major part of my social life). We spread out our notes, books, laptops, and lunch, out in front of us, and we dive right in. Balancing reviewing what was learned today, and reading for the next day, we try to pass the time as efficiently as possible. We read, highlight, underline, take a Nescafe coffee break, and repeat! It’s a process that sometimes seems to not have an end, but yet this week the amount of work hasn’t been as excessive as normal. Finishing up the readings we had planned for the day, I look at the time and see that it is still quite early in the evening. As an immediate reaction, I do not applaud myself for my good work, but instead begin to doubt myself. Was it really this easy? Is there really nothing else to learn? I’m sure the exam will have a lot more detail than this, or will it? I believe that as a medical student we are taught to be slightly cynical with our learning - if it seems

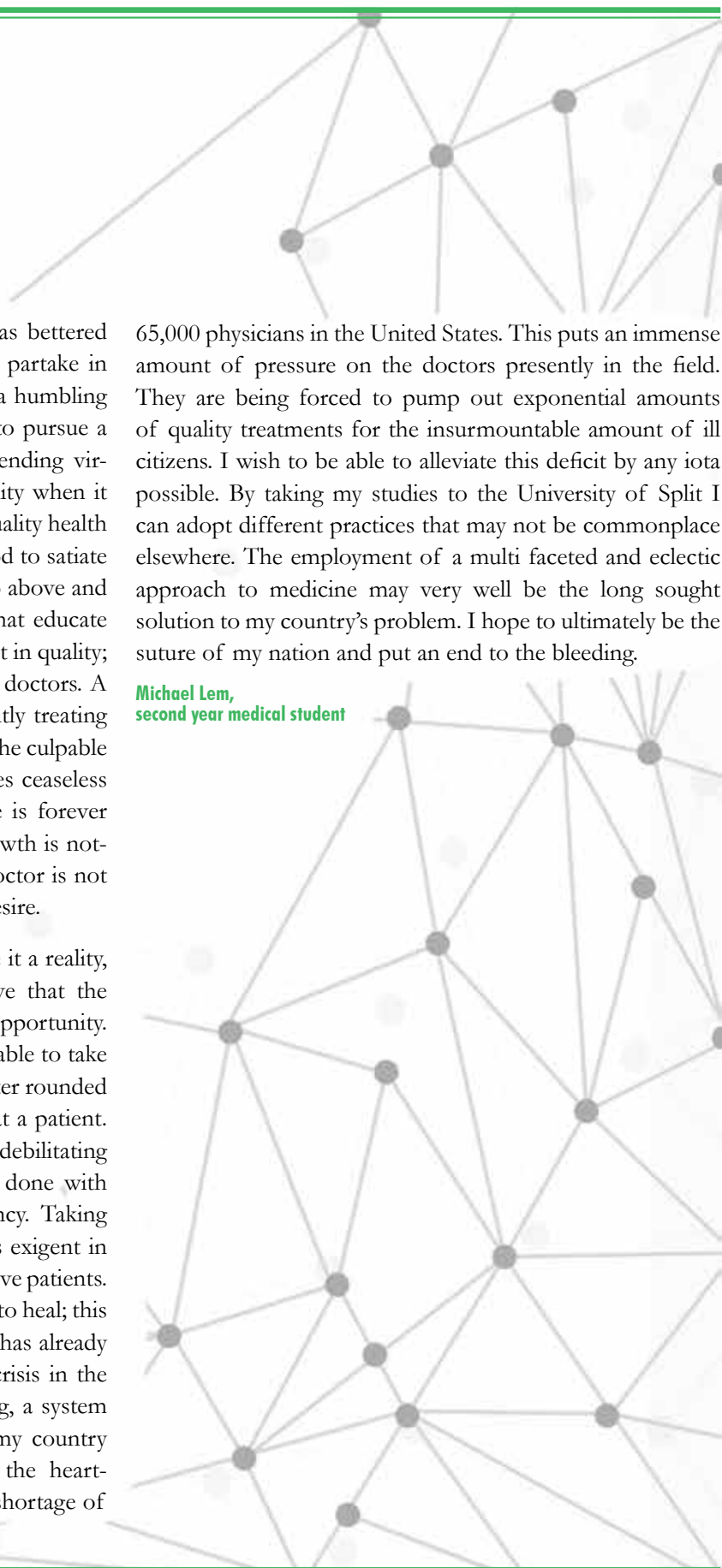
easy, most likely it's a trick! Clouded with skepticism, we attempt to read some more, but unfortunately we give in soon - our GABA receptors were fring!

Finally late evening rolls by: my friend leaves, while I continue studying some more. Tonight is rather a relaxed evening. Sometimes, there are those evening where the studying continues into the early mornings. Those are the evenings that you prepare for as if you are going away on a trip: you stock up on food and drinks, prepare a playlist to keep you awake, and have an emergency friend on speed dial who will give you motivational quotes when you need it. However, this was not going to be one of those nights, but one of the rare treasured ones. This evening I closed my books early, and went to bed feeling accomplished. But instead of saying goodnight moon, I said good night action potential, good night neurotransmitters, and goodnight Papez circuit - I hope to remember you in the morning.

Marta Vučemilović,
second year medical student

PERSONAL STATEMENT

Medicine is one of life's greatest tools that has bettered humanity and quality of life. To be able to partake in the vocational treasure that is medicine is both a humbling privilege and great honor. However, my desire to pursue a career as a physician does not stem from impending virtue and adoration. I have an unquenchable avidity when it comes to helping others. Being able to provide quality health care to individuals in need is certainly one method to satiate this craving. Being a physician requires one to go above and beyond his call of duty. Doctors are teachers that educate their patients on how to live a life that is abundant in quality; as well as bequeathing their knowledge to other doctors. A doctor assumes the role of a detective, incessantly treating symptoms as evidence so as to properly identify the culpable illness. Above all, medicine is a fine art that takes ceaseless practice and fine-tuning. The field of medicine is forever growing and to be able to contribute to that growth is nothing short of a fantastic opportunity. Being a doctor is not just a job, it's a way of life; a life that I heartily desire.

However, in order to reach this goal and make it a reality, a proper foundation is needed. I firmly believe that the University of Split will fill that much needed opportunity. By attending the University of Split, I would be able to take a holistic approach to medicine by becoming better rounded in multiple areas. It is not enough to simply treat a patient. Treatment is not just an answer to a potentially debilitating illness. Treatment is something that should be done with care, the utmost quality and maximum efficiency. Taking aspects from multiple branches of knowledge is exigent in developing optimum treatment that will better serve patients. This is not just an opportunity to have the power to heal; this is an opportunity to give back to a country that has already given me so much. Presently, there is a major crisis in the American health care system. Relatively speaking, a system that was erected to serve the sick citizens of my country is laying in tatters. This is foreshadowed by the heart-wrenching statistic that by 2015, there will be a shortage of

65,000 physicians in the United States. This puts an immense amount of pressure on the doctors presently in the field. They are being forced to pump out exponential amounts of quality treatments for the insurmountable amount of ill citizens. I wish to be able to alleviate this deficit by any iota possible. By taking my studies to the University of Split I can adopt different practices that may not be commonplace elsewhere. The employment of a multi faceted and eclectic approach to medicine may very well be the long sought solution to my country's problem. I hope to ultimately be the suture of my nation and put an end to the bleeding.

Michael Lem,
second year medical student

Erasmus u Mariboru

Erasmus program razmjene studenata

Iako smo oduvijek željeli studirati u inozemstvu, gotovo smo bili došli do kraja svog studiranja bez da nam se pružila prilika da ostvarimo svoju želju. Ili točnije, nismo znali kako. No, onda je na naš fakultet u sklopu Erasmus programa došla kolegica iz Novog Sada, koja je prethodnu godinu provela na razmjeni u Mariboru i dala nam potrebne informacije, ali i onu malu dozu hrabrosti koja je potrebna da bismo se uopće prijavili za razmjenu. I evo nas opet u Splitu, na svom matičnom fakultetu. Upravo smo se vratili s petomjesečne razmjene iz Maribora i pokušat ćemo ovim tekstom opisati naše dojmove te, nadamo se, još nekoga potaknuti na odlazak na međunarodnu razmjenu.

Program Erasmus jest program akademske mobilnosti namijenjen visokom obrazovanju. U okviru programa Erasmus studenti mogu provesti jedan dio studija studirajući na visokom učilištu u inozemstvu ili obavljajući stručnu praksu, što značajno pridonosi njihovoj samostalnosti, kulturnoj obogaćenosti, poznavanju stranih jezika i sposobnosti rada u multikulturalnim sredinama. Dužina studijskog boravka ili stručne prakse može iznositi najmanje 3, a najviše 12 mjeseci. U trenutku odlaska na mobilnost studenti moraju biti upisani u najmanje 2. godinu preddiplomskog studija, a mobilnost je moguće ostvariti na visokim učilištima unutar 27 država članica EU-a te u još nekoliko europskih država. Svaki student koji odlazi u inozemstvo u okviru programa Erasmus dobiva mjesečnu financijsku potporu – stipendiju koja će djelomično ili u potpunosti pokriti troškove života, puta, smještaja i osiguranja. Zahvaljujući programu Erasmus, više od 4 milijuna Europljana imaće priliku studirati, osposobljavati se, prikupljati radno iskustvo i volontirati u inozemstvu te je šteta ne iskoristiti ovu mogućnost. Dosad je s našeg fakulteta samo četvero studenata (uključujući nas dvoje) iskusilo čari Erasmus programa. To smatramo porazavajućim i nećim na čemu svi zajedno na Fakultetu trebaju raditi.

Maribor

Za ovu akademsku godinu naš fakultet imao je potpisane Ugovore s medicinskim fakultetima u Lyonu (Francuska), Ljubljani i Mariboru (Slovenija). Iako na prvi pogled od tri ponuđena grada izgleda najmanje atraktivan, Maribor se kao grad, a i njegov Medicinski fakultet, pokazao vrhunskim izborom. Maribor, grad koji je nastao u 12. stoljeću na lijevoj obali Drave, koji je svoj prvi procvat doživio za vrijeme Habsburške Monarhije, koji je u Jugoslaviji bio najjače industrijsko središte države (npr. TAM), danas je sa svojih 110 000 stanovnika moderan europski grad, političko središte pokrajine Štajerske te kulturno (Europski grad kulture 2012.) i sveučilišno središte Slovenije s čak 18 000 studenata. Već duži niz godina politika je gradskih vlasti stvoriti pravo sveučilišno mjesto, privući što više domaćih i stranih studenata, a mišljenja smo da u tome uspijevaju. Gotovo se na svakom koraku može uočiti isprepletenost i

» Zgrada Medicinskog fakulteta u Mariboru

» Detalj s izleta u Piranu

suživot grada i sveučilišta. Reprezentativna zgrada rektorata te zgrade gotovo svih fakulteta smještene su u samom centru grada, a studentski domovi, njih ukupno 18 državnih i nekoliko privatnih, razasuti su po gradu unutar 15 minuta vožnje biciklom za koju se može reći da je u Mariboru osnovno prijevozno sredstvo. Jedna od stvari kojom se Mariborčani najviše ponose nova je zgrada Medicinskog fakulteta. To moderno i suvremeno opremljeno zdanje otvoreno prije dvije godine, a smješteno na lijevoj obali rijeke Drave odmah nasuprot centru grada dominira pejzažem u čijoj se pozadini nalazi svima znano Pohorje. No, izgradnju ove zgrade vrijedne nekoliko milijuna eura, nažalost, nisu mogle izbjeći razne malverzacije i tipična „balkanska posla“, koliko god Slovenija bila „uređenija“ od naše domovine. Jedna od stvari koja studiranje u Sloveniji čini još ljepšim, a oduševila nas je skoro koliko i ljepote Postojnske jame, jezera Bled, ili utakmice NK Maribora u ligi prvaka pred prepunim stadionom Ljudski vrt, jest sustav studentske prehrane. Samo u Mariboru postoji više od 120 restorana i različitih zalogajnica domaće, talijanske, meksičke, balkanske, turske hrane u kojima jednostavno, pozivom sa svojega mobilnog telefona, možete aktivirati državnu subvenciju od 2,63€ te uz nadoplatu od 0 do 4,5 €, ovisno o restoranu, ručati „kao kralj“. Za dane kada učite, kada je vani previše snijega ili kada ste jednostavno lijeni izlaziti, možete naručiti svoje jelo na kućnu adresu. Sam grad nalazi se na povoljnom geostrateškom položaju, u blizini granice s Austrijom, Mađarskom i Hrvatskom te stoga nije iznenađujuće što veliki broj studenata iz cijele Europe bira upravo Maribor kao mjesto odrađivanja razmjene te kao tabor iz kojeg putuju po cijelome kontinentu. Zajedno s nas dvoje medicinara na razmjeni su bile još tri studentice s Filozofskog fakulteta u Splitu te prave male kolonije od 80-ak Španjolaca, 70-ak Turaka i Poljaka te predstavnici gotovo svih preostalih europskih država, što je ukupno činilo čak 380 studenata.

Studiranje

Moram priznati da smo prije odlaska na razmjenu najviše strahovali od studiranja na slovenskom jeziku. Strahovi su postali još veći kada smo odslušali prvo predavanje na razmjeni, a danas, nakon uspješno položena četiri predmeta na slovenskome, za sebe možemo reći kako odlično poznajemo još jedan europski jezik te smo na tu činjenicu veoma

ponosni. Bilo je jako zanimljivo slušati njihovu inačicu kolegija Laboratorijska dijagnostika zajedno sa 3. godinom, Pedijatriju i Obiteljsku sa 4., te drugi dio Obiteljske zajedno s našim vršnjacima na 6. godini. Osim šoka s jezikom, nakon pet godina studiranja, učenja i polaganja predmeta po predmet bilo nam je teško priviknuti se na paralelno slušanje četiri predmeta, a usklađivanje rasporeda s trima različitim generacijama bilo je pravo umijeće jer smo morali prisustvovati svim oblicima nastave. Osim ovih razlika u organizaciji te rasporedu predmeta po godinama, neku osjetnu razliku u načinu studiranja, podučavanja i učenja mi nismo primijetili. Što se tiče znanja koja nam je naš fakultet dao, u usporedbi sa slovenskim studentima nemamo se čega sramiti niti za čime zaostajemo, a kao dokaz možemo navesti pohvale profesora koje smo dobili nakon odrađenih ispita. Iznenadila nas je činjenica da se gotovo svi slovenski kolege studenti vide u Austriji i Njemačkoj po završetku studija, a većina ih jako dobro govori njemački, uz engleski koji se podrazumijeva. Razlog su, naravno, primanja koja su i za početnike 2-3 puta veća nego u Sloveniji (prema našim saznanjima plaće slovenskih specijalizanata su 1,5 puta veće nego hrvatskih, dok su specijalističke čak 2-3 puta veće).

Erasmus život

Odmah na početku ovog poglavlja razjasnit ćemo sljedeće: medicina je svugdje medicina pa tako i na Erasmus razmjeni. Nemojte misliti da ćete odlaskom na razmjenu rasteretiti sebe fakultetskih obveza, niti da ćete na taj način sebi olakšati i time profitirati. U našem slučaju pokazalo se suprotno te smo mišljenja da su slovenski studenti čak opterećeniji raznim studentskim obvezama. Stoga nemojte biti frustrirani i ljuti (kao što je ovdje prilika) kada vidite kolege studente s drugih fakulteta koji zgrade svojih fakulteta posjete jednom do dva puta tjedno, koji svoje obveze rješavaju seminarima, a svaki dan na njihovim Facebook profilima nađete na *check in* ili fotografiju iz nekog od mnogobrojnih mariborskih klubova ili iz svih kutaka Europe. Vjerujte nam na riječ da nikad u životu nismo toliko izlazili (oni koji nas poznaju znat će koliko smo dosad bili aktivni). Gotovo da ni nema kluba u kojem nismo popili piće, gotovo da ni nema vrste glazbe uz koju nismo plesali. Također, nikada u životu

nismo, a vjerojatno više ni nećemo toliko putovati u tako kratkom periodu. Ljubljana, Graz, Salzburg, Beč, Venecija, Milano – samo su neki od europskih gradova koje smo posjetili. Bili smo ugodno iznenađeni kada smo shvatili koliko je Slovenija zapravo „velika“ i kojim prirodnim ljepotama obiluje. Sva ta putovanja bila su puno zabavnija i opuštenija uz naše prijatelje iz Barcelone, Santander, Kölna, Poznana, Istanbula, Podgorice... Jednom riječju – neopisivo...

Za kraj

Makar je većina kolega iz Slovenije upoznata s blagodatima odmora u Dalmaciji, nažalost još nismo uspjeli nagovoriti nijednog kolegu na dolazak na razmjenu u Split te nam ostaje još mnogo lobiranja kako bismo uspjeli u svome naumu te kako bismo ih eventualno odgovorili od razmjene u Njemačkoj i Austriji kamo ih 90% odlazi. U jednome smo ipak uspjeli, po prvi put u povijesti medicinski fakulteti iz Slovenije sudjelovat će na Humanijadi, već ovoga svibnja u Rovinju. Zasluga za ovaj mali pothvat pripada nama te je ovo još jedna sitnica na koju smo ponosni.

Erasmus iskustvo smatramo najljepšim dosadašnjim iskustvom u životu, a smiona i hrabra odluka na odlazak na razmjenu pokazala se jednom od najboljih odluka dosad. Vjerojatno ni sami još nismo svjesni koliko smo zapravo obogaćeni ovim iskustvom. Od srca preporučamo svim studentima da se prijave na razmjenu te da odu u Maribor ili na bilo koji drugi medicinski fakultet na starome kontinentu, vjerujte nam da nećete zažaliti.

Ukoliko vas zanimaju informacije u vezi sa samom prijavom, pronađite ih na internetskim stranicama našega sveučilišta, obratite se prof. Đogašu (ECTS koordinator) ili prof. Zemunik (Erasmus koordinatorica), a ne ustručavajte se pitati ni nas dvoje ukoliko nas sretnete na hodnicima Fakulteta ili jednostavno pošaljite poruku u inbox 😊.

Matea Žužul i Martin Nonković
studenti šeste godine Medicine

U svijetu znanosti

Upala mozga – sasvim novo značenje?

JAMA Psychiatry

Novo istraživanje kanadskog Centra za ovisnosti i mentalno zdravlje pronašlo je kako je razina upalne aktivnosti u mozgu osoba koje boluju od velike depresivne epizode (VDE) viša za 30% od razine u zdravih pojedinaca jednake dobi. Depresija je kompleksna i multifaktorijska bolest koja pogađa velik dio populacije i dosadašnja su istraživanja upućivala na moguću ulogu upalne reakcije organizma u njezinu nastanku, no dosad nije bila istražena lokalna aktivnost mozgovnog imunskog tima – mikroglije. U ovom istraživanju PET *scanom* mjerena je gustoća translokatorskih proteina, s naglaskom na prefrontalni korteks, prednji cingularni korteks i insulu. Aktivnost je bila povišena u svim trima regijama, a pokazalo se kako težina kliničke slike VDE korelira s upalnom aktivnošću u prednjem cingularnom korteksu. Pacijenti s VDE nisu uzimali terapiju prethodnih 6 tjedana. Ovo otkriće otvara i nova terapijska pitanja – kako protuupalni lijekovi djeluju na depresiju i što bi se moglo postići supresijom mikroglijalne aktivnosti?

Vodene kozice i problemi s neodustajanjem

Neurology

Gigantocelularni arteritis (GCA) upalna je bolest krvnih žila koja poglavito zahvaća karotidnu arteriju i njezine ogranke. Prati ju glavobolja, osjetljivost temporalne arterije, bol pri žvakanju te smetnje vida koje mogu progredirati do sljepoće. Javlja se poglavito u starijih od 50 godina, prati ju visoka sedimentacija eritrocita i njezin uzrok nije poznat. Dijagnoza se potvrđuje biopsijom temporalne arterije, a aktivnost bolesti regulira se kortikosteroidima. Znanstvenici sa sveučilišta u Glasgou uzeli su post mortem biopsijske uzorke temporalnih arterija osoba koje su bolovale od GCA i onih koji nisu imali tu bolest te pronašli dokaze prisutnosti virusa *Varicelle zoster* u 74% GCA pozitivnih uzoraka te u samo 8% GCA negativnih uzoraka. Virus *Varicelle* se u djece očituje u obliku vodenih kozica, a poznata je njegova reaktivacija u starijih osoba u obliku bolnog herpesa zoster. Djeluje li VZV kao pokretač i ove patologije, ostaje utvrditi, kao i možebitnu korist od antiviralnih lijekova u terapiji gigantocelularnog arteritisa.

Godine su samo broj?

Genome Biology

Metilacija dijelova DNA, jedan od osnovnih molekularnih mehanizama epigenetike, sudjeluje u složenim odnosima supresije i aktivacije gena, kao i u njihovu nasljeđivanju. Kohortna studija koja je trajala 14 godina ispitala je kolika je razlika između biološke i kronološke dobi te kako taj odnos utječe na očekivani životni vijek. Pokazalo se kako osobe koje su biološki, odnosno na razini metilacije DNA, 5 godina starije od svoje kronološke dobi, imaju 16% veći rizik smrtnosti, neovisno o zdravstvenom stanju, načinu života i poznatim genetskim faktorima. U ovom istraživanju dva su nasljedna uzorka metilacije DNA imala značajan utjecaj na predviđanje rizika, no ne treba zaboraviti kako na metilaciju utječu i brojni okolišni faktori.

Reprogramiranje leukemije

Proceedings of the National Academy of Sciences

Akutna limfoblastična leukemija agresivni je tip karcinoma koji obilježavaju nezrele B stanice, veća pojavnost u krajnjim dobnim skupinama i loša prognoza. Do 30% karcinoma ima pozitivan Philadelphia kromosom (t(9;22), i to u varijanti p190). Upravo takve, Ph pozitivne B stanice, promatrane su u istraživanju koje je pokušalo otkloniti blokadu u diferencijaciji. Izlaganjem stanica citokinima koji potiču diferencijaciju u mijeloidnu lozu *in vitro* te kratkotrajnom izlaganju mijeloidnom transkripcijskom faktoru C/EBP α , dobivene su stanice koje su, unatoč povezanosti s malignim leukoblastima, nalikovale normalnim makrofazima u svom izgledu, funkciji i genskoj ekspresiji. Nisu izazivale malignu bolest nakon transplantacije u ksenografe (miševe bez imunskog sustava), što upućuje na to kako je ovakvo reprogramiranje blokiralo maligni potencijal BCR-ABL1+ stanica. Idući je cilj postizanje ovakve konverzije u klinički vidljivim razmjerima.

Ružica Tokalić,
studentica 5. godina Medicine

Poveznice sažetaka:

<http://archpsyc.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=2091919>

<http://genomebiology.com/content/pdf/s13059-015-0584-6.pdf>

<http://www.neurology.org/content/early/2015/02/18/WNL.0000000000001409>

<http://www.pnas.org/content/112/13/4074.abstract>

Teže do ormarića nego do diplome

» Svlačionica

Studenti Medicinskog fakulteta u Splitu dolaskom na 4. godinu svojeg studija po prvi se put susreću s klinikom. Vježbe se održavaju na bolničkim odjelima na Križinama i Firulama. S obzirom na to da studenti za vježbe moraju imati kute (za neke kolegije i bijele hlače), postavlja se pitanje gdje će se presvući.

Nažalost, Križine nemaju svlačionicu tako da su studenti prilikom vježbi na tom lokalitetu osuđeni na gužvanje po knjižnicama na odjelu. To predstavlja velik problem, pogotovo kada studenti trebaju ići u kirurški blok ili JIL. Firule, za razliku od Križina, imaju svlačionicu za studente koja se nalazi u podrumu zgrade. Nažalost, postoji nekoliko problema u vezi s tom svlačionicom. Prije svega, njom se koriste i muškarci i žene, što može dovesti do neugodnih situacija. Osim toga, iako ne bi smjeli, svlačionicu koriste stažisti, čak i poneki specijalizanti. Sve skupa dovelo je do situacije da su studenti četvrte, pete i šeste godine prisiljeni dijeliti ormarić s pet, šest, a neki čak i s do devet kolega. Studenti jednostavno nemaju mjesta za svoje stvari dok neki stariji kolege imaju ormarić samo za sebe. Ove je godine četvrtu godinu upisala i prva generacija studenata na engleskom studiju, što je dodatno zakompliciralo stvari i povećalo potrebu za ormarićima. Problemu se doskočilo nabavom novih ormarića koji su rezervirani samo za njih.

Svjestan sam problema s kojima se susreću stažisti te da ni oni nemaju svlačionicu u kojoj bi se mogli presvlačiti. Na kraju krajeva, i ja ću biti za pola godine u istoj situaciji. No to nije i ne može biti izgovor za situaciju u kojoj dio studenata dijeli ormarić s devet kolega te u njemu ne mogu ostaviti kutu i hlače. Mora se pronaći način kojim će svi biti zadovoljni, prije svega studenti, kojima je ta svlačionica u konačnici i namijenjena.

Ivan Budimir Bekan
predsjednik Studentskog zbora MEFST-a

Novo vodstvo, nove aktivnosti u CroMSIC-u

Na početku ove akademske godine otvoren je natječaj za sve pozicije vodstva Međunarodne udruge studenata medicine Hrvatske, i to za našu splitsku podružnicu Udruge. Na natječaju su izabrani voditeljica podružnice (Ema Puizina), tajnik i lokalni dužnosnik za profesionalne razmjene (Goran Tintor), lokalni dužnosnik za znanstvene razmjene (Boško Jakšić), lokalna dužnosnica za javno zdravstvo (Antonija Bartulić), lokalni dužnosnik za medicinsku edukaciju (Boran Katunarić) i njegov asistent (Andrija Matetić), lokalna dužnosnica za spolno zdravlje i AIDS (Ivana Marelja) te lokalni dužnosnik za ljudska prava i mir (Stjepan Klisović).

Nedugo nakon izbora u Zagrebu se održala Nacionalna skupština CroMSIC-a. Nakon dolaska u Zagreb prvu večer smo proveli u pivnici Medo na velikom druženju (i za nas upoznavanju) svih članova Skupštine. Sutradan ujutro čekao nas je radni dio kojem smo uspjeli pristupiti nakon avanture penjanja uz poznate stepenice kojima se svako jutro penju zagrebački medicinari da bi došli do svojeg Medicinskog fakulteta. U nekoliko sati rada koji se među ostalim sastojao

od izbora Izvršnog i Nadzornog odbora Udruge te nacionalnih dužnosnika za pojedine odbore, diskutirali smo o mnogobrojnim projektima, aktivnostima i planovima na nacionalnim i lokalnim razinama CroMSIC-a.

Nacionalne skupštine održavaju se dva puta godišnje pa smo tako početkom svibnja pozvani u Orahovicu pored Osijeka na 2. skupštinu. Sljedeće godine u studenom mi smo pak domaćini te ćemo tada ugostiti kolege iz riječke, zagrebačke i osječke podružnice, pokazati im sve čari našega grada uz ravnopravan odnos rada i druženja te omogućiti većem broju članova Udruge prisustvovanje na jednoj takvoj skupštini. U planu je također odlazak na „European Regional Meeting“, koji se održava u danskom gradu Aalborgu krajem travnja te odlazak na „General Assembly“ u Makedoniji u kolovožu, gdje ćemo prezentirati naš novi projekt „Nauči spasiti život!“.

„The bucket list“ CroMSIC-a

Povećan interes studenata najbolje se vidi u broju članova, koji se s prošlogodišnjih 75 popeo na 140 studenata članova i najbolje svjedoči o našem dosadašnjem uspjehu. Za to je ponajprije zaslužan trud naših lokalnih dužnosnika koji se brinu da rad njihovih odbora ostane iznad visoko postavljene ljestvice očekivanja, pa krenimo redom.

Marljive snage **Odbora za razmjene**, Boško Jakšić i Goran Tintor, pomnim su izborom zemalja našim studentima omogućili odlazak na razmjenu u europske destinacije poput npr. Belgije, Katalonije i Grčke ili pak za one malo odvažnije u egzotične zemlje kao što su Indonezija, Brazil ili Egipat. Odbori su također ove godine reorganizirali sustav za bodovanje razmjena koji smo objavili u obliku standardizirane tablice, koju je zajedno s rezultatima bodovanja moguće vidjeti na našoj Facebook stranici „CroMSIC Split“. Ukupno su održana tri kruga podjele razmjena, a sve zajedno rezultiralo je povećanjem broja razmjena s prošlogodišnjih 16 na ukupno 26 odlaznih razmjena.

Odbor za javno zdravstvo na čelu s Antonijom Bartulić početkom akademske godine obilježio je Svjetskim danom šećerne bolesti 14. studenog te smo povodom toga u suradnji s Hrvatskim savezom dijabetičkih udruga organizirali akciju, želeći podići svijest o ovom velikom zdravstvenom problemu. Studenti su dijelili edukativne materijale, mjerili krvni tlak i glukozu u krvi te educirali zainteresirane o dijabetesu, prevenciji i liječenju te o životu s njim, a bila su organizirana i predavanja liječnika o različitim temama koje se tiču dijabetesa. Nadalje, po prvi smo put s Odjelom za transfuzijsku medicinu KBC-a Split i Zakladom „Ana Rukavina“ dogovorili aktivnu suradnju u pristupanju studenata medicine „Registru dobrovoljnih darivatelja koštane srži“. Obje akcije bile su jako uspješne s velikim odazivom studenata.

Svjetski dan borbe protiv karcinoma obilježava se svake godine 4. veljače, a ove smo godine cijeli mjesec odlučili posvetiti borbi protiv karcinoma i pokazati kako borba protiv karcinoma zahtijeva podršku društva, a ne samo

» Teddy Bear Hospital povodom obilježavanja Tjedna mozga 2015.

» Mjerenje tlaka i GUK-a u Joker centru povodom Tjedna mozga

» Vodstvo CroMSIC-a na prvoj Nacionalnoj skupštini u Zagrebu

medicinsku podršku, dvjema filmskim večerima, „*The bucket list*“ i „*Wit*“. S „mRAK kampanjom“, pravim biserom CroMSIC-a, krenuli smo nedugo nakon filmskih večeri, predavanjem o šest najčešćih vrsta tumora kao uvodom u metodu vršnjačke („Y-peer“) edukacije, koju će naši volonteri imati priliku naučiti na treninzima. „Y-peer“ edukacija služi kako bi se srednjoškolska i fakultetska populacija senzibilizirala na važnost prevencije šest najčešćih tumora. Među ostalim akcijama svakako valja spomenuti Svjetski dan rijetkih bolesti, koji smo obilježili projekcijom filma „Dan za danom“ u kinoteci „Zlatna vrata“ zajedno s Udrugom oboljelih od kolagenoza. Za Svjetski dan tuberkuloze pripremili smo suradnju sa „CPSA - Udrugom studenata farmacije i medicinske biokemije“, koji su održali predavanje o trojnoj terapiji s obzirom na porast oboljelih koji se bilježi u zadnje vrijeme, a slijedi „Predavanje o cijepljenju i nuspojavama“ epidemiologinje dr. Milke Brzović, s naglaskom na tuberkulozi. Kao i svake godine, Odbor za javno zdravstvo zajedno sa Zavodom za neuroznanost sudjelovao je u organizaciji „Tjedna mozga“, pri čemu su studenti mjerili tlak i GUK u PC Joker, a odradili smo i prvu radionicu „Bolnice za medvjedice“ gdje su studenti radili s predškolskom djecom i na razne ih načine rješavali straha od odlaska k liječniku. U dogledno vrijeme planiran je nastavak rada s naglaskom na „mRAK“ kampanju i akciju darivanja krvi krajem travnja u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem.

U **odboru za reproduktivno zdravlje** i AIDS koji vodi Ivana Marelja, s radom se započelo na obilježavanju „Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a“. Organizirali smo štandove s informativnim letcima u studentskim domovima i na nekoliko fakulteta, kao i tradicionalni „AIDS party“ u O'Hari, a nastavak će uslijediti treće nedjelje u svibnju, kada se u svijetu obilježava „Međunarodni memorijal svijeća“ kao sjećanje na osobe preminule od AIDS-a. U međuvremenu smo uspostavili suradnju s udrugom MoST te održali radionice na kojima smo korisnike prihvatilišta za beskućnike educirali o dijabetesu, hipertenziji, posljedicama alkoholizma, pušenja i ovisnosti.

Odbor za medicinsku edukaciju, kojim upravljaju Boran Katunarić i njegov asistent Andrija Matetić, uz suradnju s ostalim odborima proveli su anketu kako bi doznali što najviše interesira volontere i kako ocjenjuju naš dosadašnji rad. Samim rezultatima bili smo vrlo zadovoljni

jer je ukupno funkcioniranje podružnice na skali od 1 do 5 dobilo prosječnu ocjenu 4.5. Početkom travnja održat će se akcija Tečaj kirurškog šivanja, koja će se ponoviti i u svibnju, a krajem travnja planiran je kratki jednodnevni Tečaj samoobrane, za sve koji žele naučiti reagirati u slučaju napada te interaktivni seminar o kliničkim slučajevima koji će kolege prezentirati. Krajem svibnja održat će se prvi splitski „MedCaffe“ na temu „Legalizacija marihuane i kontroverzni lijekovi u medicini“, a gost nam je doc. dr. sc. Ivana Mudnić s Katedre za farmakologiju.

Odbor za ljudska prava i mir pod paskom Stjepana Klisovića prigodno je u suradnji sa studentima Medicine na engleskom jeziku obilježio Dan ljudskih prava 10. prosinca 2014. radionicom o temeljnim ljudskim pravima, njihovu značenju i kršenju. Sudjelovali smo po prvi put i na dobrotvornom buvljaku udruge MoST „A di si ti?!“, čiji prihod ide za zbrinjavanje i potrebe beskućnika grada Splita. Uslijedio je natječaj za najbolji logo koji će krasiti majice Odbora na koji su natjecatelji poslali svoje radove koji su ocijenjeni, a prvim trima najboljim radovima podijelili su se i bodovi za razmjenu. Za Dan žena, koji se tradicionalno obilježava 8. ožujka, organizirali smo kviz u baru To Je To, također u suradnji sa studentima Medicine na engleskom jeziku, gdje su se dijelile nagrade za pobjednike kviza, a nakon svega uslijedila je dobra zabava i druženje.

Novi projekt „Nauči spasiti život!“

Bolesti krvožilnog i srčanog sustava najčešći su uzrok smrti u svijetu. U tu kategoriju bolesti spada i iznenadni srčani zastoj koji se može dogoditi mladim i starim, bolesnim ili zdravim osobama, bez ikakvih znakova ili sa znakovima koji se ne prepoznaju kao upozoravajući. Prema procjenama, od iznenadne srčane smrti u Hrvatskoj godišnje umire oko 9.000 osoba, a najviše srčanih zastoja događa se izvan bolnice. Svaka minuta bez pomoći smanjuje vjerojatnost za preživljavanje osobe sa srčanim arestom za oko 10%, jer nedostatak kisika u roku od 3 do 5 minuta uzrokuje trajna oštećenja mozga i smrt. S obzirom na to da je prosječno vrijeme dolaska hitne pomoći u urbanim sredinama 10 minuta, što je značajno dulje od vremena u kojem nastaju ireverzibilna oštećenja, vrlo je važno osvijestiti i educirati širu populaciju o postupcima osnovnog održavanja života (BLS - *Basic Life Support*) do dolaska hitne medicinske službe.

» Prijava u registar dobrovoljnih darivatelja koštane srži

» Volonteri obilježavaju World Aids Day dijeljenjem informativnih letaka

» Crowsic Danska „Hrvatska delegacija, European Regional Meeting IFMSA 2015.“

Europski je parlament 14. lipnja 2012. godine prihvatio Deklaraciju o uspostavljanju europskog tjedna svijesti o srčanom zastoju, kojom se pozivaju sve države članice da potaknu donošenje programa za primjenu AVD-a na javnim mjestima i izobrazbu laika, pa je tako i Ministarstvo zdravlja RH prepoznalo važnost i snagu ove europske deklaracije te su navedene preporuke ugrađene u „Nacionalnu strategiju razvoja zdravstva 2012.-2020.“. U skladu s tim, diljem Hrvatske organizirane su mnoge akcije (kampanja „Oživi me“, „Pokreni srce – spasi život“...), no, na Sveučilištu u Splitu dosada nisu organizirane slične akcije.

Osnovno održavanje života (BLS- Basic Life Support) niz je postupaka koji se poduzimaju prema algoritmu koji podrazumijeva vanjsku masažu srca, umjetno disanje i primjenu automatskog vanjskog defibrilatora. Po uzoru na kampanje pokrenute u državama diljem svijeta, CroMSIC će organizirati edukaciju za sve fakultete Sveučilišta u Splitu zanimljivim vježbama oživljavanja na lutkama i uz automatski vanjski defibrilator. Naučenim i uvježbanim algoritmima spašavanja života studenti bi stekli znanje i sigurnost da u budućem životu uvijek mogu pristupiti žrtvi na cesti, kod kuće, u sportu gdje su srčani zastoji sve veći problem ili bilo gdje drugo te je pravilno oživiti.

Na taj način, podizanjem svjesnosti i širenjem znanja o spašavanju života, postotak osoba koje prežive srčani udar izvan bolnice ili neko drugo životno ugrožavajuće stanje zasigurno bi se povećao, po uzoru na Norvešku, gdje je nakon sličnih kampanja u javnosti stopa preživljavanja oko 40%, za razliku od Hrvatske gdje je stopa preživljavanja iznenadnog srčanog zastoja oko 10%.

Projektom se obuhvaća i problem nedostatka prakse studenata medicine koji odmah po završetku fakulteta kreću najčešće upravo sa službom u Hitnoj pomoći. Kako bi naši studenti imali mogućnost stalnog ponavljanja i uvježbavanja određenih naučenih postupaka, održat će se radionice **BLS-a i ALS-a (Advanced Life Support)** te radionica **Zbrinjavanje unesrećenih**, gdje će prijavljeni uvježbavati privremene imobilizacije prijeloma, izvlačenja ozlijeđenih iz automobila, postavljanja ovratnika, zaustavljanja krvarenja itd. Posljednji dio projekta radionica je **Obrada rane**, gdje će studenti učiti vještine primarne obrade rane (čišćenje, uklanjanje stranog tijela...) te kirurškog šivanja, a nakon toga pristupit će zbrinjavanju rana simulacijom rana na modelima – suradnicima iz Hrvatskog Crvenog križa koji za to imaju svu potrebnu opremu.

U lipnju su planirane dvije akcije sa stručnim suradnicima Odjela za spašavanje života na vodi Hrvatskog Crvenog križa i Podvodnim istraživačkim klubom Sveučilišta u Splitu, gdje će se studentima pružiti mogućnost sudjelovanja na dvama različitim tečajevima. **Tečaj Slučajni spasilac** održat će se u dva dijela, teoretski dio na Fakultetu i praktični dio na gradskoj plaži Žnjan, kada ćemo uz simulaciju i stručnjake naučiti kako postupiti kod nesreća na moru, kao i postupak spašavanja utopljenika, a na **Tečaju spašavanja** bit će obrađene teme u vezi s medicinom ronjenja i nesreća kod ronilaca, također uz teoretski i praktični dio.

Projektom „Nauči spasiti život!“ uz suradnju s drugim organizacijama i udrugama studenti imaju priliku naučiti zanimljive i korisne informacije o osnovnom i naprednom održavanju života, zbrinjavanju unesrećenih, obradi rana i prvoj pomoći na moru, prevenciji nesreća na vodi i u ronjenju te o općenitim postupcima spašavanja na vodi, što će se sigurno vrlo brzo profilirati kao zanimljive izvannastavne aktivnosti i podići kvalitetu studiranja na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Nadamo se da ćete se priključiti u što većem broju!

Ema Puizina
voditeljica splitske podružnice **CroMSIC-a**

„Humanitarna božićna fritulijada“ studenata Farmacije u Splitu

» Ljubitelji fritula (i ostalih delicija)

Dok se većina naših sugrađana grijala kuhanim vinom i zadržavala na splitskim kućicama na Rivi, studenti Farmacije pobrinuli su se kako bi sve bilo spremno za drugu po redu Humanitarnu božićnu fritulijadu.

Sada već tradicionalna, Humanitarna božićna fritulijada, održala se 12. prosinca 2014. godine u atriju Studentskog doma dr. Franje Tuđmana na Kampusu. Studenti svih godina studija Farmacije pripremili su kolače, fritule, tosteve, toplu i hladnu pića i druge poslastice te ih prodavali po prigodnim cijenama. Sav prihod doniran je Udruzi leukemije i limfomi Split koja sva donirana sredstva prosljeđuje Odjelu za hematologiju KBC-a Split za nabavu potrebnih uređaja. Našu su akciju svojim dolaskom podržali studenti, profesori, rektor, djelatnici Sveučilišta, kao i mediji. Iznimno nam je drago što smo i ove godine unijeli dašak božićnog duha u atrij Studentskog doma, družili se, zabavili i usput nekomu pomogli.

Studenti Farmacije u Splitu će i dalje u okviru Udruge studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske organizirati humanitarne akcije i kampanje i na taj način pomoći najpotrebitijima. Stoga pozivamo sve da nam se priključe te da zajedno promičemo zdravlje i pomognemo onima kojima je potrebno!

Marina Šandrk,
studentica 5. godine Farmacije

Sportski susreti Dana Fakulteta 2015.

» 1. mjesto, 2. godina Medicine na engleskom jeziku

Svi znamo da je mjesec ožujak poseban dan za naš fakultet s obzirom na to da se 26. u mjesecu obilježava Dan Fakulteta povodom njegova osnutka. Dok se svečani dio proslave održao u velikom amfiteatru zgrade B, već tradicionalno druženje profesora i studenata uz sportske susrete održalo se 21. ožujka na Benama.

Naravno, nema dobrog druženja ni proslave bez dobre hrane tako da su se Uprava Fakulteta i Studentski zbor pobrinuli za to te osigurali prigodan roštilj i piće.

Naglasak je bio na sportskim susretima te je susret obilježio turnir u futsalu. 6. godina Medicine krenula je po svoj treći uzastopni, a ukupno četvrti naslov. Na turniru je sudjelovalo 10 ekipa. Svaka godina Medicine imala je svoju ekipu, Dentalna je medicina dala jednu, a studij Medicine na engleskom jeziku predstavljale su tri ekipe. Iz natjecanja po skupinama u finale su prošle četiri ekipe: 4., 5., 6. godina Medicine te jedna od ekipa „Engleza“.

„Englezi“ su se bez problema u polufinalu obračunali s 5. godinom Medicine te osigurali svoje prvo finale otkada nastupaju na turniru. Iako je 6. godina najtrofejnija ekipa turnira, mnogi su smatrali da je ekipa sa studija Medicine na engleskom jeziku zapravo favorit turnira, što su oni i dokazali. Ždrijeb je u drugom polufinalu spojio ekipe koje su igrale prethodna dva finala, 4. i 6. godinu Medicine.

» 2. mjesto, 4. godina Medicine

» Najbolji igrač,
Julian Kaufman

» Druženje studenata

„Četvrtiši“ su dotada bili bez pobjede protiv svojih starijih kolega. Utakmica je bila neizvjesna, kao i prethodne dvije, a odlučio ju je bljesak Andrije Matetića Pike. Tako je 4. godina, iz trećeg pokušaja, po prvi puta svladala 6. godinu i osigurala finale protiv kolega s engleskog studija. „Četvrtiši“ nisu bili ni približno na razini igre koju su pokazali dosada tako da je ekipa sa studija Medicine na engleskom jeziku po prvi put, zaslužno, osvojila turnir. Igrom su se istakli Julian Kaufman i Niklas Anton.

Nije bilo puno dvojbi oko toga komu mora pripasti nagrada za najboljeg igrača turnira. Otišla je u ruke Julianu Kaufmanu, ujedno i najboljem strijelcu.

Hvala svim kolegama i profesorima koji su ove godine došli na Bene i uljepšali proslavu. Za kraj, pozivamo sve djelatnike Fakulteta i studente da dogodiine dođu u što većem broju te da u lijepoj atmosferi i druženju proslavimo rođendan Medicinskog fakulteta u Splitu.

Ivan Budimir Bekan,
student 6. godine Medicine

Razgovor s profesoricom Ceravolo

Profesoricom Marija Gabriella Ceravolo s Klinike za neurorehabilitaciju Sveučilišne bolnice u Anconi (*Azienda Ospedaliero Universitaria Ospedali Riuniti di Ancona*) posjetila je Medicinski fakultet u Splitu i Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju s reumatologijom KBC-a Split u ožujku 2015. godine kao dio suradnje Katedre za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta u Splitu i Katedre za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta u Anconi (*Facoltà di Medicina e Chirurgia dell'Università Politecnica delle Marche*). Kao specijalistica neurologije i fizikalne medicine i rehabilitacije te kao profesorica fizikalne medicine i rehabilitacije autorica je brojnih znanstvenih i stručnih radova iz područja neurorehabilitacije, voditeljica brojnih međunarodnih projekata, organizatorica tečajeva i ljetnih škola, što je stavlja među vodeće europske stručnjake iz područja neurorehabilitacije.

Susret s profesoricom Ceravolo zbio se u našem Kantunu C drugog dana njezina posjeta Splitu. Tijekom svojeg boravka u Splitu profesorica Ceravolo održala je nekoliko predavanja za studente Medicinskog fakulteta, specijaliste fizijatre i neurologe, ali i za sve zainteresirane goste. To je bila izvanredna prilika za studente 5. godine Medicine koji su upravo slušali turnus Fizikalne i rehabilitacijske medicine. Na predavanju smo saznali najnovije spoznaje o rehabilitaciji osoba oboljelih od Parkinsonove bolesti. Naš razgovor nije mogao a da ne započne pitanjem o tome kako joj je u Splitu.

Jako volim Split... sličan je Anconi, grad je na moru, na Mediteranu. Ljudi su ljubazni, energični, mediteranskog mentaliteta. Žele uživati u životu. Jasno im je da se živi samo jednom.

Kako je počela Vaša profesionalna karijera?

Nakon završenog medicinskog fakulteta specijalizirala sam neurologiju. Kasnije sam postala specijalistica fizikalne medicine i rehabilitacije – moje područje rada jest fizikalna medicina i rehabilitacija, predstojnica sam Klinike za neurorehabilitaciju u Anconi zadnjih 15 godina. Posebno me zanima rehabilitacija neuroloških bolesnika, a naročito osoba oboljelih od Parkinsonove bolesti, multiple skleroze i pacijenata s ozljedom kralježnice te svih vrsta neuromotornih bolesti.

» Profesorica Ceravolo

» Na predavanju

Kako je organizirana fizikalna medicina u Italiji?

U Italiji postoje mnogi pristupi fizikalnoj medicini i rehabilitaciji i međusobno se razlikuju. Recimo, neki se pristupi baziraju na ortopediji, a drugi se zasnivaju na neurologiji i fokusiraju se više na neurofiziologiji nego na drugome. Smatram da na našoj klinici imamo pravi pristup fizikalnoj medicini i rehabilitaciji, u skladu s međunarodnim standardima i međunarodnom klasifikacijom bolesti (ICF), koju ja podržavam jer integrira sve navedeno, a u središtu zbivanja nije liječnik nego pacijent. Naš se pristup fizikalnoj medicini i rehabilitaciji temelji na očekivanjima pacijenata i uzima u obzir potencijal oporavka, kao i mogućnosti koje nam pruža okoliš, što i jesu glavni čimbenici uspjeha rehabilitacije.

Spominjali ste prvo specijalizaciju neurologije, a potom i fizikalne medicine i rehabilitacije?

Prvo sam odabrala neurologiju, ali odmah poslije, za vrijeme doktorata, otišla sam u Ujedinjeno Kraljevstvo, gdje sam imala priliku posjetiti Institut za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu u Oxfordu, što je imalo jak utjecaj na mene. Procijenila sam da neurologija ne može izliječiti neke bolesti – da se tamo više bavim dijagnozama, dok fizikalna medicina daje mogućnost liječniku da puno više pomogne pacijentu. Taj *feedback* najviše me gurnuo prema promjeni specijalizacije. Promjene specijalizacije u moje vrijeme nisu bile novost, ali danas su dakako nemoguće.

Što vam je najdraže u Vašem poslu?

Najdraži mi je kontakt s pacijentima, mogućnost da ostvarimo njihova očekivanja i damo im najbolje što klinička medicina pruža, da im unaprijedimo kvalitetu života.

Spominjali ste i mogućnost suradnje između našeg fakulteta u Splitu i Vašeg u Anconi?

Da, zašto ne? Razgovarala sam o tome s prof. Vlakom i mislim da bi to bila odlična mogućnost za studente, liječnike i znanstvenike da izmijene iskustva. Bit će nam jako drago

primiti i studente. Unatoč poteškoćama – poput razlike u kurikulumu između naših fakulteta, jako nam se sviđa ideja.

Što biste preporučili mladim studentima, budućim liječnicima?

Preporuka za one koje zanima fizikalna medicina – teško je biti dobar liječnik fizikalne medicine jer je potrebno znanje zbilja veliko, a važno je znati i ostale grane medicine jer pacijenti imaju različite kliničke probleme. Morate koristiti i znanje i iskustvo da uspostavite dobar odnos s pacijentom i dobro procijenite pacijenta. To je izazov, a izazov je ono što me osobno najviše privlači, kao i mogućnost da utječem na kvalitetu pacijentova života.

Poruka za ostale je da liječnici moraju promatrati svoj posao iz drugačije perspektive, moraju dijeliti iskustvo sa svojim kolegama. Aktivno uključivanje u probleme koje naša struka nosi jest ispravan poticaj za unaprjeđenje same struke kao i širenje novih znanja. Liječnici koji to ne naprave nisu liječnici u pravom smislu te riječi. Treba uvijek učiti i odabrati onu granu medicine koja vam je najzanimljivija, a nadam se da su se studenti dosada naučili nositi sa stresom koji je sastavni dio našeg posla. Pod stresom ste kada imate dileme o vlastitom uspjehu i kada imate prevelik strah od pogreške. Ljudi smo i griješimo, a griješimo da bismo napredovali.

Tijekom uspješnog posjeta Splitu s prof. Ceravolo dogovorena je suradnja na nekoliko razina:

1. Potpisan je Erasmus plus sporazum koji će omogućiti studentima, nastavnom i nenastavnom osoblju stjecanje novih znanja i vještina iz područja neurorehabilitacije.
2. Od iduće akademske godine prof. Ceravolo bit će vanjska suradnica u nastavi iz fizikalne i rehabilitacijske medicine na studiju Medicine na engleskom jeziku.
3. Dogovorena je suradnja na europskom istraživačkom projektu o Parkinsonovoj bolesti.

Marin Viđak
studentski urednik

» Pod u liftu prije S&S intervencije

» Pod u liftu nakon S&S intervencije

Foto kolačić

Kako li smo bili sretni mi, „stanovnici“ 4. i 5. kata, kada smo prije osam godina dobili lift u zgradi! I to u prozirnu staklenu kućistu. Jedino što je kvarilo dojam bila je razbijena (napuknuta) pločica (zapravo ploča) na podu lifta. „Gledala“ nas je godinama, mi smo se žalili, prigovarali, tražili da se zamijeni. Pločicu se pokušalo zalijepiti, ali je svejedno izgledala grozno. Onda smo se već bili toliko privikli na nju da ju nismo ni primjećivali! Ipak, odmah smo uočili kada je pločica promijenjena (bravo Stipe & Stipo!). Uz novu rasvjetu lift sada zaista izgleda sjajno. Još kad bi bio barem malo brži...

Foto žulj

Počela su lijepa vremena. Sve je više studenata (a i poneki nastavnik) koji su ekološki osviješteni, a vode brigu i o svojoj kondiciji pa na faks dolaze biciklima. I dok su za automobile uređena parkirališta oko zgrade, naši biciklisti nemaju prikladno mjesto za „vezivanje“ svojih prometala. Ipak, kako se radi o snalažljivim ljudima, za tu se svrhu obilno koriste stabla u parkiću ispred glavne zgrade. Mislimo da bi ipak bilo praktičnije urediti pravi parkirni prostor za bicikle, po mogućnosti u dometu jedne od brojnih nadzornih kamera. Bicikli bi bili sigurniji, a parkić ljepši!

» „Priručni“ parking za bicikle

Postupak reakreditacije 2015. godine

U petak 6. ožujka završio je petomjesečni rad na procesu reakreditacije Medicinskog fakulteta u Splitu. Naime, upravo 6. listopada prošle godine prof. dr. Zoran Đogaš i ja prisustvovali smo Radionici za izradu samoanalize, koju je organizirala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), nadležna za provođenje procesa reakreditacije. Po povratku iz Zagreba i ukazivanja na kratkoću vremena, naš dekan, prof. dr. Dragan Ljutić, odlučio mi je povjeriti posao koordinacije cjelokupnog postupka. Ujedno su imenovana i povjerenstva odgovorna za izradu sedam poglavlja samoanalize:

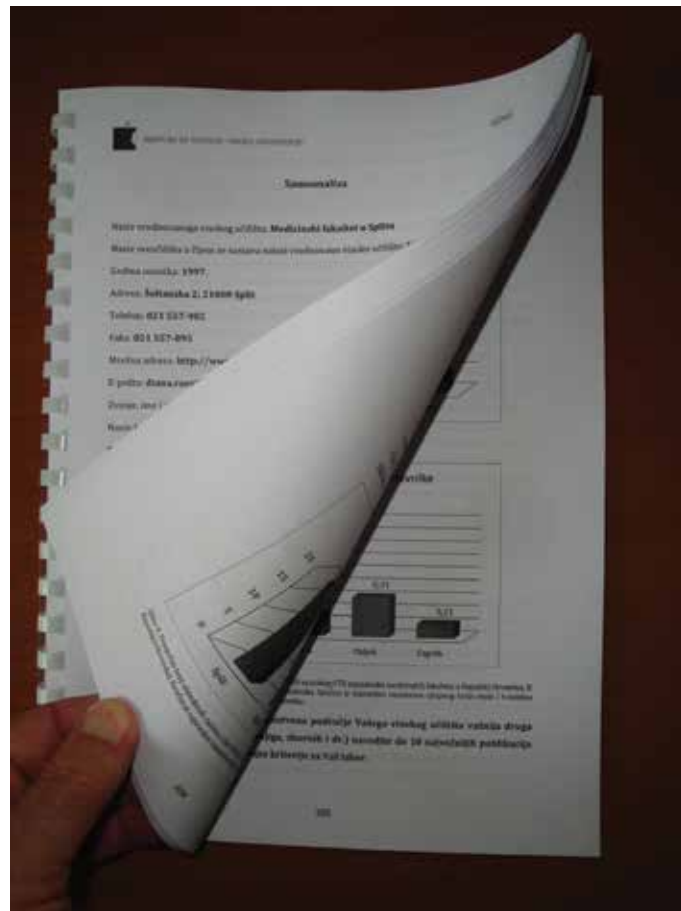
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete
2. Studijski programi
3. Studenti
4. Nastavnici
5. Znanstvena i stručna djelatnost
6. Mobilnost i međunarodna suradnja
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije.

Odgovorne osobe redom su bile: prof. dr. Dragan Ljutić, prof. dr. Zoran Valić, prof. dr. Valdi Pešutić Pisac, prof. dr. Zoran Đogaš, prof. dr. Darko Modun i prof. dr. Ante Punda. Njima su, naravno, pridodani brojni drugi članovi bez čijeg predanog rada ovaj postupak ne bi bilo moguće uspješno završiti. Još im jednom najsrdačnije zahvaljujem.

AZVO postupak reakreditacije provodi u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta. Obuhvaća reakreditaciju nastavne, ali i znanstvene djelatnosti.

Prvi dokument koji je bilo potrebno izraditi bila je Strategija razvoja Medicinskog fakulteta u Splitu za razdoblje 2014. – 2020. godine. Najveći dio te zadaće odradio je prof. dr. Dragan Ljutić u svojstvu dekana naše institucije, a potvrdilo ju je Fakultetsko vijeće.

Nadalje, bilo je potrebno izraditi promjene opisa studijskih programa koji uključuju silabuse s ishodima učenja za četiri

» Materijalni dokaz

integrirana studijska programa (Medicina, Medicina na engleskom jeziku, Dentalna medicina i Farmacija), tri poslijediplomska doktorska programa (Klinička medicina utemeljena na dokazima, Biologija novotvorina i Translacijska istraživanja u biomedicini) te jedan poslijediplomski specijalistički program (Klinička epidemiologija). Također još jednom zahvaljujem na uloženom trudu svim pročelnicima katedri i voditeljima predmeta na kojima je ležao najveći teret izrade navedenih promjena na hrvatskom i engleskom jeziku. Fakultetsko vijeće našeg fakulteta moralo je prihvatiti navedene izmjene, zbog čega je organizirano nekoliko redovitih i elektronskih sjednica. Cjelokupni proces završio je sjednicom Senata Sveučilišta u Splitu 4. ožujka na kojoj su usvojene izmjene svih studijskih programa koje smo onda uspješno mogli prikazati reakreditacijskom povjerenstvu.

Naposljetku, Fakultetsko vijeće moralo je usvojiti i novu Strategiju znanstvenog razvoja Medicinskog fakulteta u Splitu. Na njezinoj izradi posebno zahvaljujem prof. dr. Janošu Terziću, koji je koordinirao postupak njezina usvajanja, ali i prof. dr. Željku Dujicu, prof. dr. Eduardu Vrdoljaku i prof. dr. Ozrenu Polašku, koji su aktivno sudjelovali u njezinu nastajanju. Strategija je predstavljala osnovu 5. poglavlja Samoanalize i osnovni je preduvjet za reakreditaciju znanstvene djelatnosti našeg fakulteta.

Sve gore navedene dokumente (Samoanalizu, Strategiju, Strategiju znanstvenog razvoja, Studijske programe) bilo je neophodno prevesti i na engleski jezik. U tom postupku oslonili smo se na vlastite snage te je u prevođenju sudjelovalo pet djelatnica našeg fakulteta. Nakon što su Ivana Pletković, Kristina Bradarić, Lana Barać i Dalibora Behmen prevele dokumente, dr. sc. Irena Zakarija Grković, kao izvorna govornica engleskog jezika, doradila je i stilski ujedinila tekstove.

Konačna odluka o sastavu stručnog povjerenstva za provođenje akreditacije donesena je 9. veljače. Koliko je meni poznato, naš je fakultet bio jedina ustanova kojoj su članove Povjerenstva iz redova profesora činili isključivo oni iz inozemstva. Donosimo njihova imena i radno mjesto:

1. Prof. dr. Stefan Meuer, Institute of Immunology, Ruprecht Karls-Universität Heidelberg, Njemačka, predsjednik Povjerenstva,
2. Prof. dr. Markus Paulmichl, Paracelsus Medical University, Austrija,
3. Prof. dr. Mare Saag, Department of Stomatology, University of Tartu, Estonija,
4. Prof. dr. Alastair Compston, Department of Clinical Neurosciences, University of Cambridge, Velika Britanija,
5. Prof. dr. Peter Hylands, Institute of Pharmaceutical Science, King's College London, Velika Britanija i
6. Adam Vrbanić, student Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Od strane AZVO-a reakreditacijsko je Povjerenstvo tijekom posjeta vodio koordinatorski dr. sc. Josip Hrgović, a nazočni su bili i njegov zamjenik Ivan Bišćan i službena prevoditeljica Đurđica Dragojević.

Povjerenstvo je na fakultet stiglo u četvrtak 5. ožujka i tijekom dva dana održalo službene sastanke s Upravom Medicinskog fakulteta u Splitu, radnom grupom za izradu

samoanalize i predstavnicima Povjerenstva za upravljanje kvalitetom, brojnim studentima, voditeljima studijskih programa i Povjerenstvom za nastavu, nastavnicima izabranim u znanstveno-nastavna zvanja, voditeljima znanstvenih projekata i Povjerenstvom za znanost, asistentima i novacima te predstojnicima zavoda i pročelnicima katedri. Nekoliko sati proveli su i u obilasku našeg fakulteta i nastavnih baza, prilikom čega su se razdvojili kako bi prikupili što više različitih informacija.

Rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. Šime Anđelinović, tijekom posjeta Povjerenstvu je pružio dodatne informacije o funkcioniranju Sveučilišta.

Na završetku službenog reakreditacijskog posjeta Povjerenstvo se još jednom obratilo Upravi našeg fakulteta. Pojedinačne izjave svih članova Povjerenstva, a naročito njihova predsjednika, bile su pune hvale za uspjehe Fakulteta koji se ostvaruju unatoč uočenim ograničenjima u broju zaposlenika i od strane nadležnog Ministarstva doznačenim sredstvima. Impresioniranost upravljanjem Fakultetom, znanstvenom djelatnošću i raspolaganjem sredstvima bila je naročito istaknuta.

Iskreno se nadam da će nakon posjeta reakreditacijskog Povjerenstva i njihovo završno izvješće biti u istom tonu kao i završno obraćanje Upravi. Na njegov se sadržaj imamo pravo službeno očitovati. Akreditacijski savjet, na temelju Izvješća Povjerenstva i Izvješća o udovoljavanju kvantitativnim kriterijima, donosi službeno mišljenje Akreditacijskog savjeta. To je mišljenje najvažnije u postupku izdavanja dopusnica za obavljanje djelatnosti od strane nadležnog Ministarstva.

Završno bih napomenuo još dvije činjenice. Za razliku od nekih drugih sastavnica našeg sveučilišta, ali i drugih biomedicinskih visokih učilišta, a unatoč kratkoći vremena, nismo tražili odgodu procesa reakreditacije. U izradi istog prvenstveno smo se oslonili na vlastite snage unatoč činjenici da je velik dio posla trebalo obaviti tijekom božićnih „praznika“.

Drugo, u sjeni procesa reakreditacije prošla je činjenica kako je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta s datumom 19. veljače 2015. izdalo mišljenje kako su svi naši integrirani studijski programi usklađeni s odredbama Direktive 2005/36EC i 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća i Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

Prof. dr. sc. Zoran Valić

DAN MEDICINSKOG

FAKULTETA U SPLITU

Dan Medicinskog fakulteta u Splitu

Dan Medicinskog fakulteta svečano je proslavljen u četvrtak 26. ožujka 2015. godine u amfiteatru fakultetske zgrade, a obilježavanju 18. obljetnice utemeljenja ovog fakulteta prisustvovao je prof. dr. sc. Vedran Mornar, ministar znanosti, obrazovanja i sporta.

Ministar Mornar istaknuo je da je Medicinski fakultet perjanica visokoobrazovnih studija u našoj zemlji, što je vidljivo iz rada sa studentima i očituje se visokim rezultatima prolaznosti na ispitima.

- Ponosan sam na ta postignuća, kao i na rezultate rekreacije – istaknuo je ministar, naglasivši da će Ministarstvo pokušati iznaći model za povećanje upisnih kvota programskim ugovorima. Rektor prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, čestitajući Medicinskom fakultetu rođendan, prisjetio se ljudi i događaja koji su obilježili nastanak Fakulteta.

- Budućnost Medicinskog fakulteta je zacrtana, no može se napraviti iskorak. Primjerice, suradnja s Gradom Splitom na projektu zdravstvenog turizma te rad na novim znanstvenim projektima koji će biti na ponos Ministarstvu – poručio je rektor, čestitavši Upravi Fakulteta što svojim sredstvima rade na podizanju kvalitete studentskog standarda.

Gradonačelnik Splita Ivo Baldasar istaknuo je važnost povezanosti KBC-a Split i Medicinskog fakulteta. Također, uz stručno obrazovanje mladih istaknuo je iznimnu važnost kvalitete ljudskosti.

U svom izvješću dekan splitskog Medicinskog fakulteta, prof. dr. sc. Dragan Ljutić, osvrnuo se na povijest Fakulteta, istaknuvši kako je ova uprava nastojala održati kontinuitet. Izrazio je zadovoljstvo kvalitetom studija, uvođenjem novih studijskih programa te investicijama koje su napravili vlastitim sredstvima. Najponosniji su, kazao je dekan Ljutić, pozitivnim dojmovima stručnog povjerenstva za reakreditaciju koji su činili ugledni profesori iz Estonije, Cambridgea, Salzburga i Heidelberga. Naime, za vrijeme njihova nedavnog posjeta Fakultetu bili su više nego impresionirani kvalitetom nastave, načinom rada, opremom laboratorija i predavaonica te kadrom koji bez obzira na nastavnu opterećenost svojim znanstvenim radovima pripada vrhu znanstvene produkcije.

Proslava Dana Fakulteta bila je i prigoda da se nagrade najbolji studenti, ali i odaju ostala priznanja zaslužnim djelatnicima i katedrama Fakulteta te drugim pojedincima.

U znak priznanja za izvanredne rezultate postignute tijekom studija prof. dr. sc. Zoran Đogaš i prof. dr. sc. Valdi Pešutić-Pisac uručili su Dekanovu nagradu za ak. god. 2013./14.:

- Petri Baković studentici I. godine studija Medicine
- Dariji Tudor, studentici I. godine studija Medicine
- Danici Vuković, studentici I. godine studija Medicine
- Dori Jakus, studentici II. godine studija Medicine
- Petri Bajto, studentici III. godine studija Medicine
- Mateji Dragun, studentici IV. godine studija Medicine
- Ivoni Mateljan, studentici V. godine studija Medicine
- Katarini Jurčević, studentici I. godine studija Dentalne medicine
- Miji Tranfić, studentici II. godine studija Dentalne medicine
- Tanji Gović, studentici III. godine studija Dentalne medicine
- Martini Sučić, studentici IV. godine studija Dentalne medicine
- Kadiru Eru, studentu II. godine studija Medicine na engleskom jeziku
- Loreni Kostrić, studentici I. godine studija Farmacije
- Mirni Župić, studentici II. godine studija Farmacije
- Karli Mišur-Milinković, studentici III. godine studija Farmacije
- Marini Šandrk, studentici IV. godine studija Farmacije.

Najuspješnijim diplomiranim studentima, koji su završili studij u roku s prosječnom ocjenom od najmanje 4,5 i za izvrsne rezultate postignute tijekom studija, prof. dr. sc. Ante Punda i prof. dr. sc. Zoran Valić uručili su pohvalnice:

- Tanji Miličević, studentici studija Medicine
- Maji Mizdrak, studentici studija Medicine
- Ani Šarić, studentici studija Medicine
- Marinu Petriću, studentu studija Medicine
- Sanji Šandrk, studentici studija Medicine
- Tanji Mijačkiki, studentici studija Medicine
- Hrvoju Vučemiloviću, studentu studija Medicine
- Pieru Marinu Živkoviću, studentu studija Medicine
- Tini Sladić, studentici studija Dentalne medicine.

Za najkvalitetnije izvođenje nastave prema studentskoj anketi u akademskoj godini 2013./14. prof. dr. sc. Dolores Biočina Lukenda i prof. dr. sc. Darko Modun uručili su priznanje:

- Katedri za patologiju (na studiju Medicine)
- Katedri za anatomiju za predmet Dentalna morfologija (na studiju Dentalne medicine).

Za najkvalitetnije izvođenje nastave na studiju Medicine prema ocjenama studentske ankete u akademskoj godini 2013./14. prof. dr. sc. Dolores Biočina Lukenda i prof. dr. sc. Darko Modun uručili su pohvalnicu:

- prof. dr. sc. Snježani Tomić (iz redova znanstveno-nastavnih i nastavnih zvanja)
- dr. sc. Nenadu Kuncu (iz redova suradničkih zvanja).

Za najkvalitetnije izvođenje nastave na studiju Dentalne medicine prema ocjenama studentske ankete u akademskoj godini 2013./14. prof. dr. sc. Janoš Terzić uručio je pohvalnicu:

- izv. prof. dr. sc. Katarini Vilović (iz redova znanstveno-nastavnih i nastavnih zvanja)
- Dr. sc. Ivani Mrklić (iz redova suradničkih zvanja).

Prof. dr. sc. Janoš Terzić uručio je pohvalnicu voditelju najuspješnijeg znanstvenog projekta u akademskoj godini 2013./14.,

- prof. dr. sc. Željku Dujću.

Autorima najboljeg rada izrađenog na Medicinskom fakultetu u Splitu u akademskoj godini 2013./14. prof. dr. sc. Izet Hozo i prof. dr. sc. Milan Ivanišević uručili su pohvalnicu:

- Mariju Maličkom (u polju temeljnih medicinskih znanosti)
- izv. prof. dr. sc. Ivani Marinović-Terzić (u polju temeljnih medicinskih znanosti)
- doc. dr. sc. Vesni Boraski Perici (u polju temeljnih medicinskih znanosti)
- izv. prof. dr. sc. Viktoru Čuliću (u polju kliničkih medicinskih znanosti).

Prof. dr. sc. Milan Ivanišević uručio je pohvalnicu autoru najboljeg nastavnog štiva u ak. god. 2013./2014.,
prof. dr. sc. Izetu Hozu.

Prof. dr. sc. Goran Dodig uručio je zahvalnicu umirovljenim nastavnicima za znanstveni i stručni doprinos rastu i razvoju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu:

- izv. prof. dr. sc. Vedranu Radoniću
- izv. prof. dr. sc. Mladenu Rakiću
- prof. dr. sc. Srđani Čulić
- izv. prof. dr. sc. Korneliji Miše
- prof. dr. sc. Jugoslavu Bagatinu
- prof. dr. sc. Lovri Bojiću
- izv. prof. dr. sc. Boži Boti
- prof. dr. sc. Stipanu Jankoviću.

Dekan prof. dr. sc. Dragan Ljutić uručio je priznanje za znanstveni doprinos razvoju Medicinskog fakulteta u Splitu:

- prof. dr. sc. Ivanu Đikiću
- izv. prof. dr. sc. Igoru Rudanu.

Dekan prof. dr. sc. Dragan Ljutić uručio je priznanje za promicanje ugleda Medicinskog fakulteta

- Izv. prof. dr. sc. Liviji Puljak.

Dekan prof. dr. sc. Dragan Ljutić uručio je priznanje za osobni doprinos razvoju Medicinskog fakulteta u Splitu:

- prof. dr. sc. Goranu Dodigu.

Dekan prof. dr. sc. Dragan Ljutić uručio je zahvalnicu za dugogodišnju potporu i uspješnu suradnju s Medicinskim fakultetom u Splitu:

- županu Zlatku Ževrnji, dipl. oec.

Dekan prof. dr. sc. Dragan Ljutić uručio je povelju za iznimne zasluge iz područja medicine:

- prof. dr. sc. Josipu Paladinu.

U glazbenom programu sudjelovali su zbor Splitski liječnici pjevači i splitski Gudački kvartet.

izvor: unist.hr

Dodijeljene nagrade za znanstveni rad u 2014. godini

» Prof. dr. sc. Milan Ivanišević i prof. dr. sc. Izet Hozo dodjeljuju nagradu za autorstvo izv. prof. dr. sc. Ivani Marinović-Terzić.

» Prof. dr. sc. Milan Ivanišević i prof. dr. sc. Izet Hozo dodjeljuju nagradu za autorstvo doc. dr. sc. Vesni Boraska Perica.

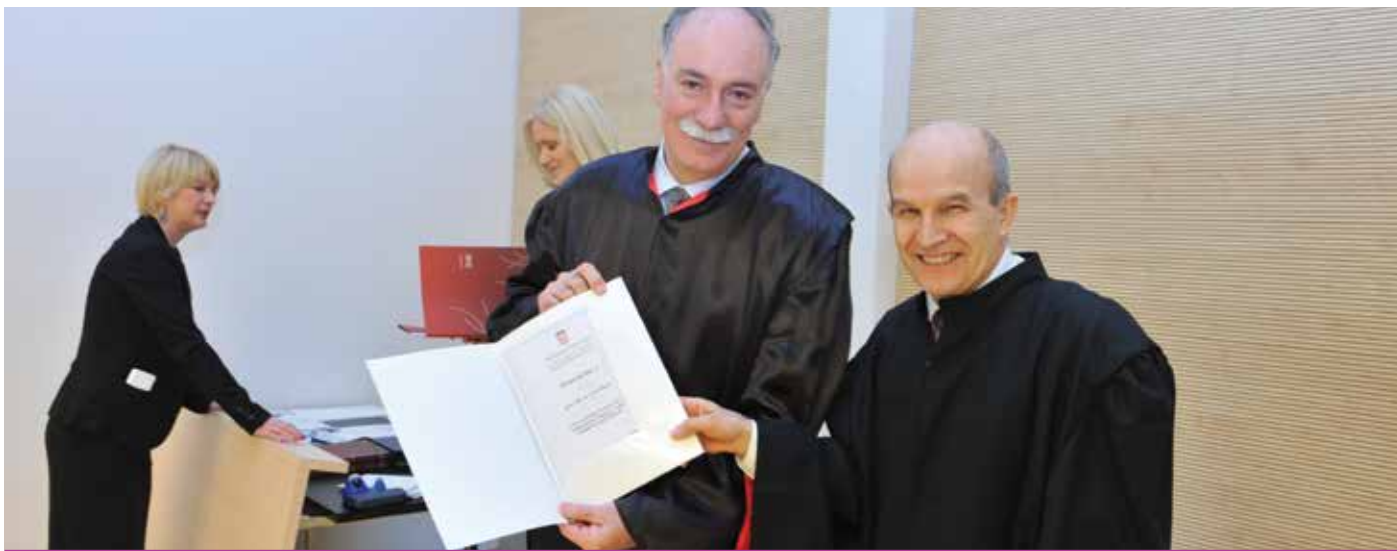
Dana 26. ožujka 2015. godine na svečanosti povodom Dana Medicinskog fakulteta dodijeljena su priznanja za znanstveni rad u 2014. godini.

U polju temeljnih medicinskih znanosti nagrađena su čak tri znanstvena rada; rad Marija Maličkog „Study Design, Publication Outcome, and Funding of Research Presented at International Congresses on Peer Review and Biomedical Publication“ objavljen u časopisu *Jama-Journal of the American Medical Association* čimbenika odjeka (IF) 30,387, zatim rad izv. prof. dr. sc. Ivane Marinović-Terzić pod nazivom „Mutations in Sprtn Cause Early Onset Hepatocellular Carcinoma, Genomic Instability and Progeroid Features“ objavljen u časopisu *Nature Genetics* (IF 29,648) te rad doc. dr. sc. Vesne Boraska Perica naziva „A Genome-Wide Association Study of Anorexia Nervosa“ objavljen u časopisu *Molecular Psychiatry* (IF 15,147). Kao autor najboljeg rada u polju kliničkih medicinskih znanosti nagrađen je izv. prof. dr. sc. Viktor Čulić za svoj rad „Circulating Magnesium and Cardiovascular Events“ objavljen u časopisu *American Journal of Clinical Nutrition* (IF 6,918).

Kao voditelj najuspješnijeg znanstvenog projekta u akademskoj godini 2013./14. nagrađen je prof. dr. sc. Željko Dujić.

dr.sc. Lana Barać
voditeljica Ureda za znanost

Najbolje nastavno štivo u ak. god. 2013./2014.

» Prof. dr. sc. Milan Ivanišević uručuje pohvalnicu autoru najboljeg nastavnog štiva u ak. god. 2013./2014., prof. dr. sc. Izetu Hozi.

Prof. dr. sc. Izet Hozi je tijekom svog stručnog, znanstvenog i nastavnog djelovanja tijekom posljednjih 35 godina ostavio trag u domaćoj i svjetskoj znanstvenoj literaturi, objavivši oko 100 radova. Također je objavio četiri knjige (Miše S, Hozi I. Hitna stanja u gastroenterologiji. Split: Hrvatsko gastroenterološko društvo – ogranak Split, 1998., Hozi I, Miše S. Odabrana poglavlja iz gastroenterologije. Split: Hrvatsko gastroenterološko društvo – ogranak Split, 1999., Hozi I, Karelović D. Ultrazvuk u kliničkoj praksi, Split: Hrvatsko gastroenterološko društvo – ogranak Split, 2004., Hozi I. i sur. Internistička propedeutika s vještinama komuniciranja u kliničkoj medicini. Split: Hrvatsko gastroenterološko društvo – ogranak Split, 2013. , a četvrta knjiga engleski je prijevod Internističke propedeutike, Hozi I. et al. Internal medicine propedeutics with communicology. Split: Medicinski fakultet Split, 2015.). Posljednje dvije knjige Senat Sveučilišta u Splitu proglasio je sveučilišnim udžbenicima i koriste se u nastavi na Medicinskom fakultetu u Splitu.

Sveučilišni udžbenik autora prof. dr. sc. Izeta Hoze i suradnika „Internistička propedeutika s vještinama komuniciranja u kliničkoj medicini“ proglašen je najboljim nastavnim štivom u ak. god. 2013./2014. te je prigodom Dana Medicinskog fakulteta 26. ožujka 2015. godine prof. dr. sc. Milan Ivanišević, pomoćnik dekana za izdavaštvo, uručio pohvalnicu prof. dr. sc. Izetu Hozi.

Recenzenti ovog djela bili su prof. dr. sc. Vladimir Šimunović s Medicinskog fakulteta u Splitu, prof. dr. sc. Neven Ljubičić s Medicinskog fakulteta u Zagrebu te prof. dr. sc. Deni Karelović i prof. dr. sc. Lovro Bojić s Medicinskog fakulteta u Splitu.

Djelo je prvenstveno predviđeno za potrebe nastave studija Medicine na Katedri Klinička propedeutika na Medicinskom fakultetu u Splitu, ali i na Medicinskom fakultetu u Zagrebu gdje se još odvija takva nastava .

Osim detaljno prikazanih vještina kliničkog pregleda naglašena je važnost pristupa bolesniku kao ljudskom biću (što je posebno važno u današnjoj kompjutoriziranoj medicini).

Slijedi komentar jednog od recenzenata: „Stoga je novi udžbenik profesora Hoze i suradnika važan, jer osim detaljno prikazanih vještina kliničkog pregleda, u svakom svom segmentu i u svakom poglavlju podcrtava važnost pristupa bolesniku kao ljudskom biću, i očividno je da su autori, osim znanstvenih činjenica, u ovaj tekst ugradili mnogo preporuka i savjeta, i što je najimpresivnije, mnogo dobrote i ljubavi. To ovo nastavno štivo čini posebnim i dragocjenim.“

prof. dr. sc. Milan Ivanišević,
predsjednik Povjerenstva za izdavačku djelatnost

Priznanje *Ponos Hrvatske* po drugi put na našem fakultetu

» Janoš Terzić, Kristijan Ramadan, Davor Lessel i Ivan Đikić sa *Srcem na dlanu*

Priznanje *Ponos Hrvatske* dodjeljuje se od 2005. godine iznimnim pojedincima koji su po nečemu zadužili druge ili cijelo društvo ili se istakli svojom humanošću i poštenjem. Priznanje je dodijeljeno i ove godine na svečanosti upriličenoj 1. veljače u Hypo centru u Zagrebu. Među laureatima bio je i naš prodekan za znanost prof. dr. sc. Janoš Terzić, koji je to lijepo priznanje dobio zajedno sa svojim suradnicima profesorima Ivanom Đikićem, Davorom Lesselom i Kristijanom Ramadanom. Splitske dobitnike priznanja primio je u Banovini 16. veljače i splitski gradonačelnik Ivo Baldasar.

Podsjetimo da je ovo drugi put da takvo priznanje dolazi nekome s našega fakulteta, čime se malo koja ustanova može pohvaliti. Prof. dr. sc. Vedran Deletis primio je nagradu *Ponos Hrvatske* za 2011. godinu skupa s profesorom Darkom Chudyjem za uspješnu ugradnju neurostimulatora u mozak mladića koji je dva mjeseca bio u komi.

Zbog čega je prof. Terzić sa svojim suradnicima dobio isto priznanje te zna li tko ih je nominirao, zamolili smo ga da nam sam odgovori.

„Ne znamo tko nas je nominirao, a nagradu smo dobili za otkriće gena koji, kada je abnormalan, prouzroči rak jetre i ubrzano starenje.

Svi pacijenti koje smo imali u studiji posijedjeli su sa 15 godina, imali pogrbljeno, staračko držanje, obostranu kataraktu te su sa 17 godina razvili rak jetre. Ovo je prvi opisani gen čija abnormalnost dovodi do raka jetre (dosada su bili poznati geni odgovorni za nastanak raka dojke, jajnika, debelog crijeva itd.). Nadam se da će naše otkriće pomoći u rasvjetljavanju molekularne osnove razvoja hepatocelularnog karcinoma, što onda može biti temelj za nove terapije. Rad smo objavili u prestižnom časopisu *Nature Genetics* s *impact factorom* 30, a u istom broju časopisa urednici su napisali osvrt na naše otkriće, što dodatno ukazuje na njegovu važnost.

Istraživanje smo davno započeli u Splitu s Ivanom Đikićem, a poslije su nam se pridružila još dva hrvatska znanstvenika – Davor Lessel sa Sveučilišta u Hamburgu i Kristijan Ramadan sa Sveučilišta u Oxfordu te sva četvorica dijelimo nagradu *Ponos Hrvatske*. Splitski dio istraživanja napravile su prof. dr. sc. Ivana Marinović Terzić i dipl. ing. Marina Degoricija, koje su također autorice na radu.“

Čestitamo cijelom timu i želimo uspješan daljnji rad na ponos Hrvatske.

Ana Utrobičić

Irena Zakarija-Grković nominirana za priznanje „Splitski cvit“

» „Latice“ na primanju kod gradonačelnika.

» Dr. sc. Zakarija-Grković s organizatoricom i predsjednicom udruge „Naš kvart“, gospođom Milenom Mratinić.

„Splitski cvit“, priznanje Udruge „Naš kvart“, dodjeljuje se zaslužnim Splićankama kako bi se šira javnost upoznala s njihovim doprinosom zajednici. Nominirane žene dolaze iz najrazličitijih polja djelovanja, no ono što im je svima zajedničko jest veliko srce i socijalna osjetljivost što se očituje volonterskim radom i društvenim angažmanom. Ove je godine za ovu laskavu titulu bila nominirana i dr. sc. Irena Zakarija-Grković, viša asistentica na katedri Obitelj-ske medicine na Medicinskom fakultetu u Splitu.

Dr. sc. Irena Zakarija-Grković nominaciju je zaslužila velikim dijelom zbog svojih aktivnosti u vezi s promicanjem dojenja i edukacijom iz tog područja. Dr. Zakarija-Grković Unicefova je regionalna koordinatorica za inicijativu „Rodilište – prijatelj djeteta“ i predsjednica Hrvatske udruge savjetnica za dojenje, koju je osnovala 2009. godine. Od 2007. godine na Medicinskom fakultetu u Splitu organizira 90-satni tečaj 1. kategorije za zdravstvene djelatnike o dojenju, a od 2009. godine organizira međunarodni ispit za certificiranje savjetnica za dojenje. Dugogodišnja je volonterka u Klubu trudnica i roditelja Split, gdje svaki mjesec drži radionicu o dojenju za buduće roditelje. Od ožujka 2012. preuzima vođenje Hrvatskog Cochranea pri Medicinskom fakultetu u Splitu, koji se bavi promicanjem medicine utemeljene na dokazima, te uvodi brojne novine.

Na ovogodišnjoj, trećoj po redu, svečanoj dodjeli priznanja u Vili Dalmaciji svaka od 15 kandidatkinja dobila je ružu i prigodnu plaketu koju je dodijelio zamjenik gradonačelnika Goran Kovačević i predsjednica udruge „Naš kvart“, gđa Milena Mratinić. Primio ih je i gradonačelnik Grada Splita, a najavljen je i posjet svih dosadašnjih „latica“ predsjednici Kolindi Grabar Kitarović. Ovogodišnje priznanje dobila je Danijela Jelić, predsjednica udruge „Lastavice“, koja svojim humanitarnim radom pomaže osobama s poteškoćama u razvoju da se što bezbolnije i lakše uključe u svakodnevni život.

Čestitamo svim nominiranim „splitskim cvitovima“ i želimo im puno uspjeha u daljnjim aktivnostima.

Dalibora Behmen

Kako stvoriti biobanku u Tanzaniji?

Što biste napravili kada biste trebali potrošiti 100 milijuna dolara u znanost? Koji biste problem odabrali, što biste rješavali? U jednom ovakvom razgovoru stvorena je ideja izrade globalne biobanke koja bi prikupljala uzorke novorođenčadi, majki i očeva, i stvorila preduvjete za praćenje rasta i razvoja, zdravlja i bolesti tijekom vrijeme. Nedugo zatim ideja je zaživjela pod okriljem Svjetske zdravstvene organizacije, a desetina idealiziranog iznosa došla je iz Zaklade Billa i Melinde Gates. „Što sad?“, upitali su se zaposlenici Svjetske zdravstvene organizacije, a zatim shvatili da im je u blizini stvarana biobanka u Hrvatskoj, koja je u početku provedbe projekta 10.001 Dalmatinac još uvijek pripadala kategoriji zemalja sa srednjom razinom prihoda. Tu počinje ova priča, jednom toliko jednostavnom rečenicom: „*Ozren, would you like to become a consultant and help us develop a biobank?*“. Odgovor je očito bio da.

Biobanka pod nazivom AMANHI (*Alliance for Maternal and Newborn Health Improvement*) osmišljena je kao istovremeno stvaranje biobanaka u Tanzaniji, Bangladešu i Pakistanu, a prva koja je počela raditi jest ona u Tanzaniji. Prvi posjet Tanzaniji bio mi je potpuno ushićenje; ne samo prvi posjet Africi, nego i potpuno otkrivanje novog svijeta. Gotovo je nevjerojatno koliko je teško shvatiti uvjete u kojima žive ljudi na ovom planetu, u kolibama od sušenog blata i granja, bez vode i struje! Da biste imali vodu, trebate poći na jedinu crpku i u kantama donijeti vodu kući. Ako nešto pođe po zlu, onda se o više od 300.000 ljudi brine ukupno šest doktora, koji usto dolaze s Kube, koja je potpisala ugovor da će svaka dva mjeseca slati šest liječnika na otok Pemba u Tanzaniji. A ovaj je otok uistinu na kraju svijeta, ako takvo što uopće postoji na kugli zemaljskoj. Da bih došao do otoka, trebalo mi je ukupno šest letova, od kojih su zadnja dva bila u avionima s ukupno 9 sjedala. U njima dobijete rukom ispisanu ukrcajnu propusnicu, a u cijenu leta uključena je i boca vode, koju si morate sami uzeti na ulazu jer za vrijeme leta nema ustajanja, a ni to nije jednostavno jer se u avionu ne možete uspraviti jer je kabina vrlo niska.

Tri najvažnije stvari koje svakako morate imati uz sebe su repelent za komarce, krema za sunčanje i boca s puno vode. Ako vam u zračnoj luci oduzmu antiperspirant jer ima 125 mL, a ne 100 mL, onda ste i bez toga. Taj gubitak nećete moći nadoknaditi ni kupiti novi na otoku, nego možete

» Let bez rezervacije

» Priprema i obrada posteljice

» Fantastična četvorka

» Vađenje krvi

» Pogled na lokalnu arhitekturu

» Djeca su sa zanimanjem pratila

poput mene koristiti plavi Plivasept, koji djeluje podjednako učinkovito u kontroli rasta bakterija pazušnog područja. No, to je sve dio priče u kojoj ćete se i kupati i prati zube vodom iz boce, a kvalitetu boce testirate tako da ju jako stisnete. Ako ne pusti vodu, onda je u redu. Ako čep propusti, onda bocu vratite na policu i uzmete novu.

Ono što me dočekalo u laboratoriju bilo je još jedno nevjerojatno iskustvo. U uvjetima u kojima nema vrhunske opreme, često ni struje ni kemikalija, sve što vam preostaje jesu ljudi. A oni su nevjerojatni. Jedne smo noći od 21 sat čekali porod kako bismo prikupili uzorke placente bebe koja se porodila u 5 sati ujutro. Tijekom čekanja prolazili smo kroz sve detalje i protokole istraživanja, a u 2 ujutro bušili smo zid kako bismo na njega bolje učvrstili fotoaparat koji se koristi za slikanje placente. Tada sam shvatio onu rečenicu koju sam toliko puta ponavljao bez dubljeg razumijevanja: u bilo kojem poslu sve što doista vrijedi zapravo su ljudi. Sva oprema i svi uvjeti rada nisu važni ako u sustavu nema ljudi koji će pokrenuti i završiti posao. Naravno da nećete moći napraviti neke poslove bez prave opreme, ali bez pravih ljudi nećete moći napraviti nikakve poslove.

Nije sve samo bio posao. Bilo je i prilike za ronjenje na koraljnom grebenu, koje je također bilo potpuno veličanstveno i neusporedivo s bilo kojim ronjenjem dotada (i vjerojatno nakon toga). Bilo je i prilike za hodanje po prašumi i traženje divljih lemura i majmuna. Sva sreća da sam imao dovoljno veliku karticu u fotoaparatu i donio kući više od 2.700 fotografija.

Rad na biobanci ide dalje i cilj je na svim trima lokacijama prikupiti po tisuću cjelovitih setova uzoraka (dijete, majka i otac), a u planu je i širenje biobanke na Južnoafričku Republiku, Kinu i Brazil. U planu je i stvaranje sustava nadzora i praćenje zdravlja djece tijekom cijeloga života, tako da bi ona jednostavna rečenica s početka ove priče mogla biti početak stvaranja prave globalne kohorte koja bi mogla nadživjeti sve nas koji danas ovo čitamo.

izv. prof. Ozren Polašek

Portal „Dokazi u medicini“ procjenjuje tvrdnje o učinku čudesnih terapija

Krajem 2014. godine na Medicinskom fakultetu u Splitu pokrenut je portal „Dokazi u medicini“, čiji je cilj prikazivati dokaze o (uglavnom) različitim alternativnim i komplementarnim terapijama koje se nude na tržištu. Portal je pokrenut uz pomoć projekta popularizacije znanosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a cilj je portala procijeniti tvrdnje koje se mogu naći u reklamama o terapijama koje se ne mogu dobiti na recept i koje uglavnom nisu registrirane kao lijekovi i medicinski proizvodi.

Zašto je portal pokrenut

U medijima se svakodnevno može vidjeti mnoštvo reklama za proizvode koji zvuče predobro da bi bili istiniti. Biljke koje liječe sve, od karcinoma do prehlade, uređaji koji obećavaju brda i doline, preparati koji potiču imunitet, čarobni pripravci za mršavljenje, magnetne trakice za svaku ljudsku bolest. Za brojne od tih terapija nema dokaza iz istraživanja na ljudima da imaju ikakvo medicinsko djelovanje. Brojne od tih „terapija“ nisu ni registrirane kao lijekovi i medicinski proizvodi nego kao dodatci prehrani, ako su uopće registrirani, te se ne bi ni smjeli reklamirati s medicinskim tvrdnjama. Često ih prodaju tvrtke koje nemaju sjedište u Hrvatskoj pa ne podliježu našem zakonodavstvu, a telefoni koje nude za poziv i kupnju proizvoda često se nalaze izvan granica Hrvatske. Osim toga, brojni takvi preparati nude se na internetu i građani ih mogu naručiti iz cijeloga svijeta.

Stoga je važno ponuditi građanima nepristran i nekomercijalan izvor informacija gdje će moći naći znanstveno utemeljene činjenice o alternativnim i komplementarnim terapijama, odnosno informaciju o tome ima li ikakvih dokaza iz kliničkih pokusa na ljudima da je neka terapija zaista djelotvorna i sigurna.

Mogućnost postavljanja pitanja

Na portalu se objavljuju tekstovi o proizvodima, terapijama i uređajima za koje građani šalju pitanja koristeći za to jednostavan obrazac. Nakon što je krajem siječnja 2015. počelo predstavljanje portala u javnosti, vrlo je brzo zaprimljeno oko 250 pitanja građana o različitim dijagnostičkim i terapijskim

proizvodima koji se nude na tržištu. Liječnici i znanstvenici koji surađuju na projektu volonterski odgovaraju na ta pitanja, a zatim se na portalu objavljuje jedan odgovor dnevno. Odgovori građanima možda neće stići brzo, ali će svako pitanje prije ili kasnije na portalu biti odgovoreno. Portal ionako nije zamjena za stručnu medicinsku skrb. Osim što se građanima odgovara na pitanja, objave su javno dostupne drugim građanima koji mogu pročitati informacije utemeljene na dokazima. Ime osobe koja je poslala pitanje nigdje se ne spominje; njihova je anonimnost zajamčena.

Tko i kako piše za portal

Portal okuplja tim liječnika i znanstvenika koji volonterski odgovaraju na pitanja građana. Većina njih suradnici su ili zaposlenici Medicinskog fakulteta u Splitu, ali sudjeluju i kolege iz drugih gradova Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Za svako pitanje proučava se znanstvena literatura i provjerava postoje li klinički pokusi na ljudima (dokazi najviše kvalitete) o djelotvornosti i sigurnosti nekog proizvoda. Najprije se pretražuje Cochrane knjižnica, koja daje uvid u radove koje indeksiraju baze Cochrane Database of Systematic Reviews (CDSR), Database of Reviews of Effect (DARE) i Central Register of Clinical Trials (CENTRAL). Nakon toga analiziraju se klinički pokusi indeksirani u bazi MEDLINE te po potrebi SCOPUS i Google Scholar.

Nakon uvida u znanstvene dokaze o kliničkim ispitivanjima piše se tekst koji se objavljuje na portalu, a osoba koja je postavila upit dobije poruku da je njezino pitanje odgovoreno.

Najpopularnije objave

Dosad je najviše pozornosti privukla objava o „namještanju atlasa“. Nakon uvida u znanstvenu literaturu postalo je razvidno da nije jasno kako se uopće određuje da kralježak atlas treba namjestiti, nije jasno ni kako bi ga trebalo namjestiti, a moguće posljedice takve intervencije „namještanja atlasa“ u anatomske vrlo osjetljivom području tijela mogu biti pogubne.

Druga je najpopularnija objava bila o beskorisnosti jantarnih ogrlica koje se stavljaju dojenčadi i maloj djeci s ciljem olakšavanja tegoba povezanih s izbijanjem zubića. U znanstvenoj literaturi nisu nađeni nikakvi dokazi da takva terapija može imati ikakav učinak, a stavljanje ogrlice može biti opasno jer se dijete ogrlicom može udaviti ili ako ogrlica pukne, progutati kuglicu te se možda i ugušiti.

Portal obrađuje i teme koje su postale vrlo uvriježene u društvu kao narodne mudrosti, primjerice navodno terapijsko djelovanje magarećeg mlijeka. U znanstvenoj literaturi nije pronađeno niti jedno istraživanje na ljudima kojim je dokazana djelotvornost magarećeg mlijeka za bilo što povezano sa zdravljem i bolesti čovjeka.

Je li išta djelotvorno?

Često nam se javljaju čitatelji s pitanjem zar je moguće da baš ništa od terapija koje su prikazane nije djelotvorno. Liječnici i znanstvenici uključeni u tim ne bave se istraživanjem tih terapija i dokazivanjem jesu li one djelotvorne i sigurne nego analizom postojećih dokaza iz kliničkih pokusa provedenih na ljudima. Zaista ima nekih dokaza da su neke terapije i pripravci koji se nude na tržištu izravno kupcima djelotvorne i sigurne. Nedavno je objavljen Cochrane sustavni pregled koji pokazuje da hondroitin može malo ublažiti bol kod osteoartritisa, iako je kvaliteta dokaza loša. Zatim, upravo se u medijima intenzivno reklamira afrička šljiva kao preparat za tegobe povezane s dobroćudnim povećanjem prostate i za potenciju. Proučavajući literaturu, našli smo (loše) dokaze da preparat od afričke šljive može ublažiti simptome donjeg mokraćnog sustava povezane s povećanom prostatom, ali nismo pronašli nikakve dokaze o učinku tog preparata na potenciju.

Neke su terapije doslovno prevara

Dok za neke terapije ne možemo reći da nisu učinkovite nego samo da za to nema dokaza iz pokusa na ljudima, neke terapije koje su na portalu prikazane čista su prevara. Primjer je dijetalni režim za „čišćenje kamenaca iz jetre“. U tu svrhu propagira se uzimanje točno određene kombinacije gorke soli, maslinovog ulja, soka od grejpfruta, soka od jabuke, soka od povrća i slično. Protokol za čišćenje jetre vrlo je detaljan, a na kraju, kako tvrde oni koji to propagiraju, kao rezultat tog čišćenja u stolici će izaći „žučni kamenci“ iz jetre, za koje kažu da su „pravi kamenac“, a ne probavljeni ostatci hrane jer je žuč iz jetre „zelena“. Kažu da se radi o kamencima koji su puni kolesterola i da će ih biti puno jer je jetra obično

puna kamenaca. Međutim, u znanstvenoj se literaturi može naći objašnjenje o kakvim se „kamencima“ zaista radi kad se uzima takva hrana, a isto tako opisane su i smrtonosne posljedice „čišćenja jetre“. Naime, ta kombinacija hrane, kad se pomiješa sa želučanom lipazom, stvara takozvane sapunske kamence koji se onda izlučuju stolicom. Polutvrđi kamenčići koji se zatim mogu naći u stolici rastapaju se na 40 stupnjeva Celzijusovih i analizom je utvrđeno da ne sadrže kolesterol. Dakle, taj „protokol za čišćenje jetre“ čista je prevara.

Poziv liječnicima i znanstvenicima: pridružite nam se

Pozivaju se svi liječnici i znanstvenici koji bi na bilo koji način htjeli pomoći u realizaciji portala i pripremi materijala za objavu na portalu da se jave i uključe u skladu sa svojim mogućnostima. Informiranje građana i populariziranje medicine utemeljene na dokazima naša je moralna dužnost. Ako pomognemo barem jednoj osobi da ne potroši uludo novac i ne ugrozi zdravlje zbog pseudoterapija koje se nude na tržištu, ostvarili smo svoj cilj.

prof. dr. sc. Livia Puljak
urednica portala „Dokazi u medicini“

„Splitska inicijativa“ u Podgorici: 4. međufakultetski susret katedri obiteljske medicine

» Sudionici 4. „Splitske inicijative“ ispred Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Prije četiri godine Katedra obiteljske medicine u Splitu, tada pod vodstvom doc. Ivančice Pavličević, pokrenula je prvi susret katedri obiteljske medicine s područja bivše Jugoslavije, nazvan „Splitska inicijativa“. Ova je inicijativa potekla od izvrsne suradnje između Katedre obiteljske medicine u Splitu i Katedre družinske medicine u Ljubljani. Uočeno je da unatoč razlikama između država postoji puno sličnih problema i izazova i da možemo, zahvaljujući međusobnom razumijevanju, puno naučiti jedni od drugih, pa su profesor Švab i doc. Pavličević odlučili okupiti kolege nastavnike obiteljske medicine s ciljem izmjene iskustava i unaprjeđenja nastave iz obiteljske medicine. Nakon prvog sastanka zaključeno je da su upravo takvi susreti izvrsna prilika za međusobno obogaćivanje te je odlučeno da se ova okupljanja nastave svake godine. Uslijedili su susreti u Ljubljani (2013.) i Zagrebu (2014.), a ove je godine skup održan u Podgorici.

Podgorica je glavni grad Crne Gore, nešto manji od Splita. To je moderni grad smješten na prostoru oko pet rijeka, s ugodnom klimom, lijepim parkovima, čistim ulicama i zanimljivim skulpturama, u kojemu se stječe dojam da se dobro živi. Medicinski fakultet u Podgorici godišnje upisuje 35 studenata medicine, a Fakultet organizira i studije dentalne medicine i sestriinstva. Katedra obiteljske medicine osnovana je 2007. godine i predvodi ju profesorica Ljiljana Cvejanov Kezunović.

Na ovogodišnjem skupu „Splitske inicijative“ po prvi su put izlagali studenti medicine i specijalizanti obiteljske medicine koji su iz svoje perspektive prikazali što im znači obiteljska medicina. Sam skup otvorio je dekan Medicinskog

fakulteta, akademik prof. dr. sc. Goran Nikolić, ravnatelj Doma zdravlja Podgorica, dr. sc. Nebojša Kavarić, te organizatorica skupa, prof. Cvejanov Kezunović. Na skupu su aktivno sudjelovali kolege iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Skopja, Mostara, Beograda, Splita i Podgorice. Tema ovogodišnjeg skupa bila je „**Praćenje napretka do ocjene kompetentnosti**“ pa je tako prof. Selić iz Ljubljane govorila o praćenju napretka i stavova studenata tijekom dodiplomskog studija, doc. Stavrić iz Makedonije govorila je o videokonzultacijama kao obliku praćenja napretka studenta tijekom kolegija obiteljske medicine, a doc. Černi Obrtalj iz Mostara govorila je o ocjeni kliničkih vještina na kolegiju obiteljske medicine pomoću objektivnih strukturiranih kliničkih ispita.

S naše katedre obiteljske medicine izlagali su **Marko Rađa**, dr. med., spec. obit. med. i dr. sc. **Irena Zakarija-Grković**, dr. med., spec. obit. med. U okviru slobodnih tema dr. Rađa izlagao je o specifičnostima i prednostima održavanja terenske nastave na otocima, a dr. Zakarija-Grković predstavila je rezultate istraživanja o kurikulumima obiteljske medicine na medicinskim fakultetima na teritoriju bivše Jugoslavije, što je pobudilo veliko zanimanje.

Održan je redoviti sastanak radne grupe „Splitske inicijative“, na kojem je odlučeno da će se sljedeći skup održati u Skopju od 3. do 4. ožujka 2016., pod predsjedanjem doc. Katarine Stavrić. Za tajnicu je ponovno imenovana doc. Pavličević, s Katedre obiteljske medicine u Splitu. Tema sljedećeg sastanka jest „Mentorstvo – voditelji vježbi – edukacija i standardizacija“. Pokrenuta je inicijativa osnivanja mrežne stranice naše grupe te je također odlučeno da će se promijeniti ime, s obzirom na to da se više ne radi o inicijativi nego o ustaljenoj, ozbiljnoj praksi. Nova mrežna stranica predstavljala bi mjesto gdje bi se moglo saznati sve o događanjima iz obiteljske medicine u regiji i gdje bi se pohranjivali dokumenti i drugi materijali korisni za nastavu iz obiteljske medicine. Također se na sastanku govorilo o tome kako poboljšati razmjenu studenata i nastavnika te stvoriti zajedničku bazu ispitnih pitanja. Ugodno i opuštено druženje tridesetak entuzijasta obiteljske medicine u Podgorici razlog je tomu što se već unaprijed veselimo sljedećem sastanku u Skopju.

dr. sc. Irena Zakarija-Grković

Najčešće kožne bolesti u adolescenata – akne i seboreični dermatitis

Akne su upalna kožna bolest od koje obolijevaju mladi ljudi i jedna od najčešćih kožnih bolesti uopće. Bolest je rasprostranjena širom svijeta, među svim rasama i podjednako u oba spola. Muškarci imaju češće teži oblik bolesti, a žene intermitentni oblik, ovisan o mjesečnom ciklusu.

Akne su bolest koja se javlja od 13. do 19. godine, ali može trajati i do kasnih dvadesetih – tridesetih godina života. Neke osobe akne dobivaju prvi put tek u odrasloj dobi.

Patogenetski proces događa se unutar folikula dlake i žlijezde lojnice koji zajedno čine pilosebacealnu jedinicu.

Akne su estetski vrlo neprijatna bolest. Oni s težim oblicima katkada osjećaju jaču bolnost. Bolest ima i psihološki i socijalni utjecaj na život mladih ljudi koji su u najosjetljivijem razdoblju života. Akne izazivaju nesigurnost, frustracije i depresiju.

Etiološki su čimbenici genetska sklonost, hormoni s androgenim učinkom koji za posljedicu imaju pojačano lučenje masnoće, orožnjavanje folikularnog kanala te kolonizacija bakterijom *Propionibacterium acnes*, što u konačnici dovodi do upale.

Genetska sklonost očituje se u povećanoj osjetljivosti receptora žlijezda lojnica na androgene hormone. Tada se stvara povećana proizvodnja loja, koja uz povećanu hiperkeratozu folikula dovodi do stvaranja komedona. Bakterije na površini kože pridonose stvaranju upale.

Akne mogu biti bilo gdje na koži gdje se nalaze pilosebacealne strukture, dakle svugdje osim na dlanovima i tabanima. Ipak, najčešće nastaju na licu, leđima i prsima.

Upalne promjene opisuju se kao papule, pustule, papulopustule, nodusi i ciste.

Klinički oblici akne najčešće su papulopustuloznog tipa. Blage forme nazivaju se *acne comedonica*, dok su one najtežeg oblika *acne cystica* i nešto rjeđe *acne fulminans*, kada uz naglu pojavu čvorova s nekrozama i ulceracijama bolesnik postaje febrilan i ima opće simptome upale.

Kao posljedica akni nastaju ožiljci koje dijelimo na atrofične (npr. *ice pick* ožiljak) i hipertrofične –keloide.

Čimbenici koji pogoršavaju akne jesu stres, i to na način da se tada aktivira osovina hipotalamus-hipofiza-nadbubrežna žlijezda. Hormoni koji se luče kod tumora nadbubrežnih žlijezda, jajnika kao i policistični jajnici, nalaze se također u kliničkoj slici akni. Vlažna i topla klima te pritisak i trenje pogoršavaju akne. Sunce ubrzava proliferaciju stanica epidermisa, zadebljava kožu što otežava lučenje loja i pogoršava akne nakon ljetovanja. Neke kemikalije te kozmetički sastojci djeluju komedogeno, a neki lijekovi kao steroidi ili litij dovode do izrazitog pogoršanja akni.

Terapija se dijeli na lokalnu i sistemsku. U blagoj formi dovoljna je samo lokalna terapija antibioticima, retinoidima, azelaičnom kiselinom te benzoil peroksidom. Kod težih oblika preporuča se peroralna terapija tetraciklinima (u preosjetljivih na tetracikline daje se eritromicin). Kod najtežih oblika postojećoj lokalnoj terapiji dodaje se oralni izotretinoin. U slučaju policističnih jajnika i hiperandrogenemije u žena moraju se koristiti hormonski preparati (estrogeni u kombinaciji s blokatorima androgena). Lijekovi se kombiniraju ovisno o kliničkoj slici pojedinog bolesnika. Svaki lijek ima svoje nuspojave. Izražene nuspojave ima izotretinoin, koji je ujedno i najučinkovitija terapija. Nuspojave se kreću od najlakših, isušivanja kože, kose i usnica, sklonosti krvarenju iz nosa, do katkada glavobolja, osjetljivosti na svjetlo i povišenja masnoća u krvi. Važno je naglasiti da je lijek izrazito teratogen, pa mlade djevojke moraju strogo paziti na kontracepciju. Prilikom primjene hormonske terapije bilo bi uputno učiniti test na moguću trombofiliju, odnosno utvrditi postoji li sklonost stvaranju tromboza, budući da ova

terapija može dovoditi u predisponiranih osoba do embolija i tromboza.

Pristup kod bolesnika mora biti individualan. Dermatolog treba voditi računa o težini kliničke slike, spolu i dobi bolesnika, njegovoj percepciji i doživljaju bolesti te o svim koristima određenog lijeka, ali i mogućim nuspojavama. Bolesnika treba o svemu informirati i uključiti ga u liječenje.

Vrlo je važno liječenjem prevenirati nastanak ožiljaka. Ukoliko do njih dođe, liječenje je otežano. Dolaze u obzir različiti kemijski pilinzi, dermoabrazija, mikrodermoabrazija, terapija laserom, krioterapija, injekcije kortikosteroida intralezionalno.

Točno je da akne pogoršava prekomjerna konzumacija kratkolančanih ugljikohidrata (šećer i bijelo brašno), visok unos mlijeka i mliječnih proizvoda, pušenje i komedogeni proizvodi za njegu kože. Također je važno naglasiti da istiskivanje komedona može pogoršati stanje te bi to trebala učiniti stručna osoba, i to tek nakon smirivanja upalnih promjena.

Uvijek zatražite savjet dermatologa, pa čak i u samom početku, kada su simptomi još blagi, jer samo djelotvorna terapija započeta na vrijeme može spriječiti progresiju bolesti i komplikacije poput ožiljaka.

Osim akni, u adolescenciji se često pojavljuje i seboroični dermatitis. On je često nasljedna bolest te je velika vjerojatnost da će djeca roditelja sa seboroičnim dermatitisom i sama imati istu bolest. Bolesnici imaju povećano lučenje loja uz stvaranje upale, a bolest se najčešće očituje stvaranjem prhuti u vlasištu uz svrbež te crvenilo i ljuskanje lica u predjelu oko nosa, nazolabijalne brazde i obrva.

Od uzročnih čimbenika najčešće se spominju fizički i emocionalni stres, hormonalne promjene, konzumacija začimljene hrane. Neurološka stanja poput Parkinsonove bolesti mogu biti povezani sa seboroičnim dermatitisom. Također je utvrđena povezanost težih oblika seboroičnog dermatitisa kod HIV bolesnika. U podlozi bolesti nalazi se zbog pojačanog lučenja loja kolonizacija gljivicama iz roda kvasnica koje cijepaju masne kiseline loja, dovodeći do nastajanja određenih spojeva koji jače iritiraju kožu. Sve to ima za posljedicu upalu, što za rezultat ima pojačano ljuštenje.

U terapiji nastojimo izbjegavati provokativne čimbenike. Za vlasište se koriste posebno formulirani šamponi s aktivnim sastojcima, primjerice salicilnom kiselinom, rezorcinom, cinkom, selenium-sulfidom, ketokonazolom, dakle tvarima koje imaju zadatak smanjiti lučenje loja, izluštiti promjene i smanjiti kolonizaciju kvasnicama. U liječenju promjena na licu također dobro pomaže krema s ketokonazolom, a za njegu lica proizvodi s cinkom te kozmeceutski preparati koji smiruju upalne promjene. Seboroični dermatitis stanje je kože koje je kronično, no simptomi se mogu sasvim ublažiti uz pravilno liječenje i njegu kože i vlasišta. Karakteristično je da tijekom ljeta kao i akne većinom regrediraju.

Ranka Ivanišević, dr. med.
Katedra za kožne i spolne bolesti Medicinskog fakulteta u Splitu

„Moderne tehnologije u fizikalnoj medicini i rehabilitaciji : laser visokog intenziteta i udarni val“ Poslijediplomski tečaj I. kategorije

» Sudionici skupa

» Tretman pete

» „Laseriranje“ ramena

Svakodnevno smo svjedoci napretka tehnologije i njezina preporučenog korištenja u medicinske svrhe, s ciljem da sve ono što ranije nismo mogli danas upotrijebimo za dobrobit naših bolesnika. Nove metode liječenja zato se nameću kao nešto normalno, kao nešto što bi trebalo postati rutinom i primjenjivo u svakodnevnom radu.

A je li doista tako? Raspoložemo li doista i znanjima i vještinama i spremnošću da bezrezervno podržimo i koristimo sve ono što nam tržište nudi?

Svi liječnici specijalisti koji su davno završili svoju edukaciju imaju obvezu stalnog praćenja novih metoda liječenja, bilo da se radi o farmakološkom ili nefarmakološkom liječenju. Moraju se usavršavati na sve dostupne načine i poštovati ono što su činom stupanja među članove liječničke profesije svečano obećali: „...najvažnija će mi briga biti zdravlje mog pacijenta...“

Stoga ne smijemo dopustiti da tek površnim informacijama, čitanjem propagandnih brošura ili na portalima dostupnim člancima usavršavamo svoje „znanje“ koje onda nesebično nudimo na tržištu medicinskih usluga.

Odatle je i potekla ideja o tečajevima za trajno usavršavanje u medicini na najvišoj dostupnoj razini na našim visokim učilištima, gdje bi se poučavale sve novosti iz terapijskih područja svih medicinskih specijalnosti, pa tako i iz područja fizikalne medicine.

Ti se bi se na institucionalan način stekle kompetencije za korištenje novih tehnologija u procesu liječenja naših bolesnika, a procese evaluacije nastavnih tekstova i predavača na takvim tečajevima vršili bi Hrvatska liječnička komora i visoko učilište na kojem bi se tečaj održavao.

Udarni val i laser visokog intenziteta pripadaju takvim tehnologijama koje još nisu u potpunosti dostupne svim našim liječnicima. Nisu ni na popisu ugovorenih terapijskih procedura s državnim osiguravateljem, ali ih već ima dovoljno na našem „tržištu zdravlja“, tako da se opravdano postavlja pitanje tko i na koji način aplicira te vrlo potentne, i potencijalno opasne, mehaničke i svjetlosne čimbenike liječenja kod brojnih korisnika.

Tko je za to odgovoran i kolika je stvarna korist njihove primjene? Kakvi se protokoli i postupnici liječenja pritom koriste? Jesu li naši pacijenti upoznati sa svim onim što može proizaći iz njihova korištenja, bilo dobrog ili lošeg?

Potreba za trajnim usavršavanjem na ovom području prepoznata je i od strane Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM) Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ), koje je donijelo zaključak kako bi se ovakvi tečajevi gdje se edukacija provodi od temeljne razine do kliničkih spoznaja i stjecanja vještina aplikacije novih tehnologija trebali koristiti kao mjerila za licenciranje liječnika specijalista fizikalne i rehabilitacijske medicine, koji bi polaganjem

ispita na završetku dvodnevnog tečaja stekli pravo na licencu za rad s novim tehnologijama koje su bile predmet edukacije.

Zato se i pristupilo organizaciji Tečaja za trajno usavršavanje liječnika iz područja primjene udarnog vala i lasera visokog intenziteta na Medicinskom fakultetu u Splitu 14. i 15. veljače 2015. godine. Tečaj je po prvi put na ovim našim prostorima (a i šire), uz potporu Stručnog društva HLZ i priznavanje od strane Hrvatske liječničke komore, povezao i ujedinio anatomske osobine ugroženih dijelova lokomotornog sustava, patofiziološke karakteristike izvanzglobnih reumatskih bolesti, kliničke spoznaje o tim bolestima i terapijske mogućnosti novih tehnologija u procesu liječenja, uz praktičnu obuku rada s novim tehnologijama, koristeći pritom znanje i iskustvo 11 nastavnika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu te teoretsku opravdanost ovakvih načina liječenja, utemeljenu na dokazima pribavljenim od strane Cochrane ogranka u Hrvatskoj.

Program Tečaja obuhvatio je sljedeća teoretska saznanja iznesena na predavanjima i omogućio stjecanje vještina u dvjema vježbovnim skupinama svim sudionicima:

1. Izvanzglobni reumatizam – medicinske spoznaje utemeljene na dokazima
2. Mehanizam boli u izvanzglobnom reumatizmu
3. Liječenje boli u izvanzglobnom reumatizmu
4. Udarni val i tehnika primjene udarnog vala
5. Laser visokog intenziteta i tehnika primjene lasera visokog intenziteta
6. Zajednička primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta
7. Anatomija ramenog zgloba i kalcificirajući tendinitis ramena
9. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju kalcificirajućeg tendinitisa ramena
10. Anatomija lakatnog zgloba i epikondilitis
11. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju epikondilitisa
12. Anatomija koljena i skakačko koljeno
13. Praktična primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u liječenju skakačkog koljena
14. Anatomija stopala i plantarni fascitis
15. Primjena udarnog vala i lasera visokog intenziteta u

liječenju plantarnog fascitisa

16. Ultrazvučna dijagnostika izvanzglobnog reumatizma
17. Vještine komunikacije u timu
18. Pravna regulativa u radu s pacijentima

Tečaju su prisustvovala 32 specijalista i specijalizanta fizikalne medicine i rehabilitacije. Zanimljivo je pritom naglasiti da je na tečaju sudjelovalo čak 10 kolega iz Slovenije, koji su očito prepoznali vrijednost programa i cjelokupnog Tečaja, pa im nije bilo teško doputovati iz Slovenije u Split na dvodnevni tečaj.

Zašto je bilo važno sudjelovanje specijalizanata na tečaju? Naime, u sklopu programa stručne edukacije tijekom specijalizacije obveza glavnog mentora za područje fizikalne i rehabilitacijske medicine u KBC-u Split, imenovanog od strane resornog ministra, jest da se ovakvim edukacijama mlađi kolege upoznaju s novostima u struci. A ovo je idealan model.

Za specijaliste će se ovakav način edukacije možda pokazati kao dobar i kvalitetan način stjecanja novih kompetencija koje nisu stekli osnovnim obrazovanjem i polaganjem specijalističkog ispita. Ujedno, ovo je i način da se korištenje pojedinih tehnoloških noviteta uklopi u nedvojbeno priznate brojne oblike fizikalne terapije kojima suvereno vladaju specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije, sukladno licencama za rad izdanim od strane Hrvatske liječničke komore.

Visoka razina pripremljenih predavanja, njihovo kvalitetno iznošenje i praktični rad u malim grupama, koji je ostatak sudionika mogao istovremeno pratiti na velikom platnu u prekrasnim i funkcionalnim seminarskim dvoranama nove zgrade našeg fakulteta, uz vrijednu raspravu i razmjenu iskustava, razlog su zbog kojeg Tečaj možemo ocijeniti najvećom mogućom ocjenom. Kako za stručnost predavača, tako i za tehničku i tehnološku potporu, i za prostorne uvjete i suradljivost svih nazočnih.

Vjerujem da je ovo ispravan i jedini mogući put kojim naša struka može stjecati dodatna znanja na najvišoj razini, a medicinski fakultet jedino pravo mjesto na kojem se to može realizirati. Uz potporu HDFRM HLZ i vrednovanje od strane HLK.

prof. dr. sc. Tonko Vlak, dr. med.
pročelnik Katedre za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta u Splitu
predsjednik HDFRM HLZ

Šest godina mrežnog tečaja Course in Medical Genetics u Splitu

Od 2008. godine u organizaciji centra EuroMediterranean University Center of Bologna, Italija, Medicinskog fakulteta u Splitu i Klinike za dječje bolesti KBC-a Split, a pod pokroviteljstvom Hrvatskog društva za humanu genetiku i Europskog društva za humanu genetiku započeo je kombinirani tečaj trajne edukacije liječnika mrežnim tečajem *Course in Medical Genetics* s međunarodnim sudjelovanjem, visoko bodovanim od strane HLK-a, za slušatelje 20, a za predavače 25 ili 30 bodova. Na ovaj način Hrvatska se pridružila skupini dvadesetak zemalja širom svijeta (Njemačka, Belgija, Grčka, Kina, Maroko, Tunis, Južna Afrika, Turska, Norveška...) s ciljem produbljivanja suradnje i uključivanja hrvatskih liječnika u europske tijekove medicinske genetike. Tečaj je namijenjen studentima medicine, stomatologije i farmacije, liječnicima obiteljske medicine, specijalizantima i specijalistima raznih grana medicine (pedijatrima, ginekolozima, internistima, dermatolozima...), inženjerima biologije, a znanja im prenose vodeći genetičari određenih područja (dismorfologije, lizosomskih bolesti, mitohondrijskih bolesti, nasljednih koštanah bolesti...), među kojima su primjerice H. G. Brunner (Nizozemska), J. Burn (Velika Britanija), F. Cucca (Italija), D. Donnai (Velika Britanija), G. Romeo (Italija), B. Wirth (Njemačka).

Dosad su uz mrežna predavanja koja su se održavala u jutarnjim satima polaznicima u popodnevnom satima predavanja održavali i prof. dr. sc. Borut Peterlin (Slovenija), koji je bio gostujući predavač tri godine zaredom, prof. dr. sc. Igor Lebedev (Tomsk, Rusija) te prof. dr. sc. Albert Schinzel (Švicarska), kojeg više i ne smatramo gostujućim predavačem jer uz održana predavanja svake godine obavi i klinički pregled nekoliko bolesnika te da svoje prijedloge daljnjoj obradi i mogućim dijagnozama.

Tečaj je posebno svečano organiziran 2013. godine jer je to bio peti, jubilarni put održavanja tečaja te je pozvan i prof. dr. sc. Giovanni Romeo, direktor tečaja *Course in Medical Genetics* u Bologni, koji je održao predavanje na Klinici za dječje bolesti o tečaju i na tečaju za polaznike. Kako nijedna dobra stvar nikad ne dolazi sama, tako je 2013. godine, na petu obljetnicu tečaja, začeta ideja o pisanju knjige pod

naslovom *Genetičko informiranje u praksi*, koja je okupila sve predavače na tečajevima tijekom pet godina i mnoge druge iz raznih struka i raznih zemalja: Hrvatske, Slovenije, Srbije, Švicarske, Rusije. Uskoro je postala dodatnom literaturom našeg fakulteta na Katedri za pedijatriju i za medicinsku genetiku. Bit će to dodatni izvor znanja studentima i specijalistima različitih struka, u čijem su kreiranju sudjelovali brojni polaznici tečaja kao i naši gostujući predavači koji su napisali po jedno poglavlje.

Od naših liječnika tijekom dosadašnjeg razdoblja predavanja su pripremali prof. dr. sc. Janoš Terzić, prof. dr. sc. Jasminka Pavelić, prof. dr. sc. Vida Čulić, prof. dr. sc. Vjekoslav Krželj, prof. dr. sc. Irena Drmić, prof. dr. sc. Biserka Rešić, doc. dr. sc. Ivana Unić, doc. dr. sc. Radenka Kuzmanić Šamija, prof. dr. sc. Maja Radman.

Tečaj se 2014. godine održao po šesti put. Vrijedan doprinos 2014., a i prijašnjih godina, dale su i prim. Marija Meštrović, dr. med. neuropedijatar, prim. mr. sc. Branka Polić, Tea Kaštelan, dip. ing. biologije i Ivana Gunjača, dipl. ing biologije, koje su sudionike upoznale s Klinikom za dječje bolesti, Laboratorijem za humanu genetiku i Jedinicom intenzivnog liječenja djece. Medicinske sestre Klinike za dječje bolesti, Odsjeka za medicinsku genetiku i specijalizanti sudjelovali su kao suorganizatori, domaćini i slušatelji svih ovih godina. Na posljednjem tečaju predavanje je održala prof. dr. sc. Maja Radman o MEN1 i prof. dr. sc. Vida Čulić o genetičkoj informaciji i važnosti uzimanja obiteljskog stabla. Na kraju svakog tečaja organiziran je ispit, a sudionici su dobili i CD sa snimljenim *power point* predavanjima iz Italije i iz Splita. Potvrdnice dolaze iz Italije kao da su sudionici bili tamo na tečaju. Iznimno nam je drago da je svake godine raznolikost sudionika sve više rasla, a njihov broj nije smio biti veći od 20, pa smo ugostili kolege iz Ljubljane, Osijek, Rijeke i Zagreba, a 2014. uz njih i kolege iz BiH. Osim službenog dijela tečaja, slobodno vrijeme polaznika iskoristili smo kako bismo polaznicima tečaja pokazali znamenitosti Splita i Trogira.

Gospodin Petar Markoš, bivši dugogodišnji tajnik Medicinskog fakulteta

U večernjim satima druženje bi se nastavilo uz vino i glazbu (harmonika, saksofon, gitara – svake godine nešto različito) u caffè baru „La Linea“, a svečana večera svake je godine organizirana na drugom mjestu, primjerice 2013. u trogirskom restoranu „Pašike“, a 2014. u splitskoj konobi „Kod Joze“ gdje su se kolege u opuštenoj atmosferi upoznali i s autohtonom kuhinjom.

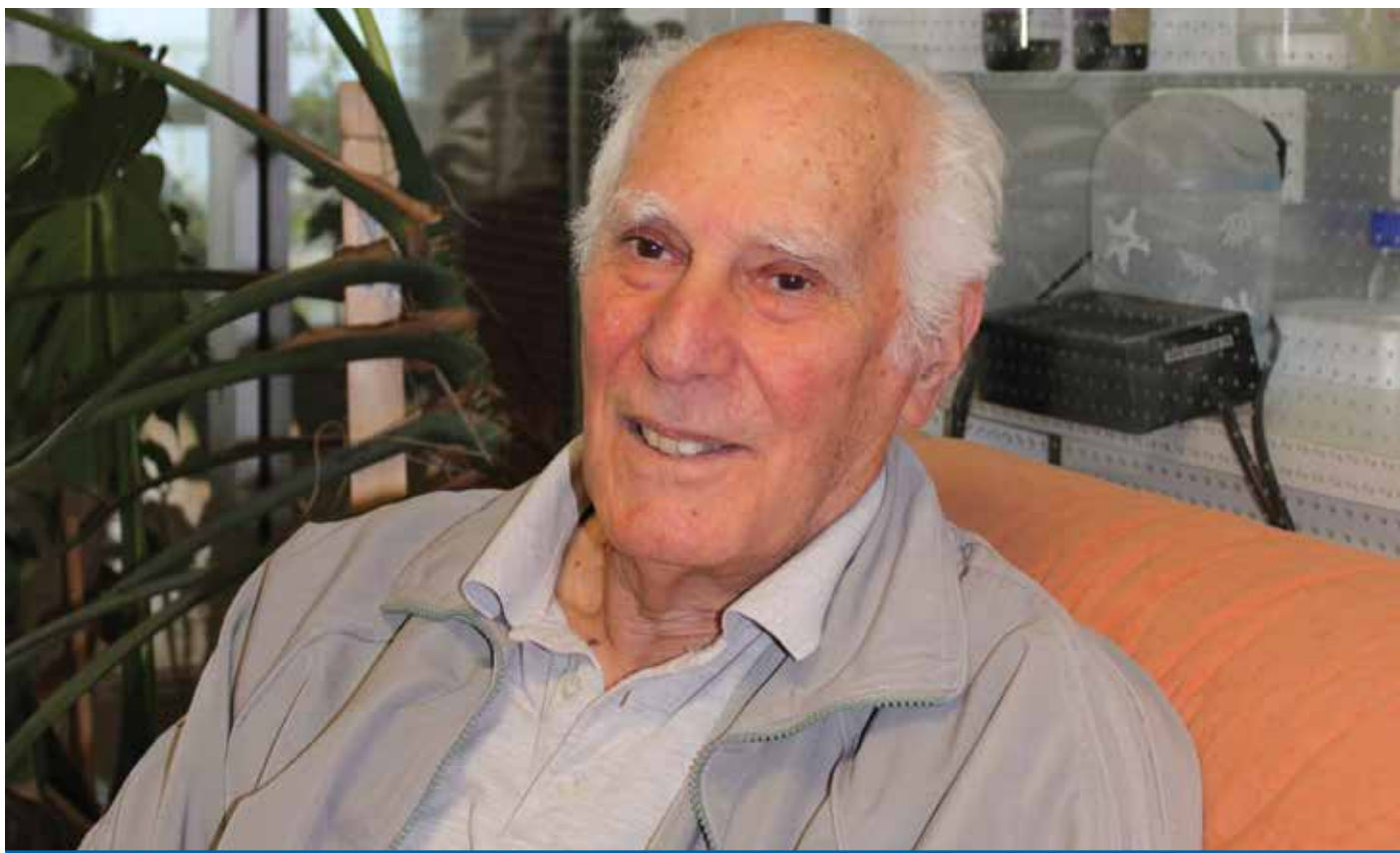
Iz predavanja prof. Romea o počecima tečaja i njegovu mrežnom širenju, saznali smo da je u razdoblju od 2005. do 2011. sudjelovalo ukupno 105 polaznika iz Hrvatske.

Vida Čulić
Silvana Mišković

Za broj *Glasnika* koji izlazi u godini naše „punoljetnosti“ vrijedi se prisjetiti događaja i ljudi koji su zaslužni za naše „začeće“, mukotrpani „porod“ i prve godine odrastanja. Stoga smo zamolili sudionika svih tih događaja, našega dugogodišnjeg tajnika, gospodina Petra Markoša, da nam iz prve ruke, sada sa značajnim vremenskim odmakom, kaže o svojem viđenju tih dana i godina. Gospodin Markoš, koji je i nakon umirovljenja uvijek rado viđen gost na našem fakultetu, cijelu je svoju profesionalnu karijeru, koju je počeo u pedesetim godinama prošlog stoljeća, posvetio razvoju zdravstva i zdravstvenog obrazovanja u Splitu. Najprije je radio u Higijenskom zavodu, zatim na Medicini rada, a uz rad se dodatno obrazovao na studiju pedagogije te je sudjelovao u osnivanju Zdravstvenog obrazovnog centra u Splitu čijim prvim direktorom postaje 1971. godine. Baš u to vrijeme počela je realizacija ideje osnivanja Medicinskog fakulteta u Splitu, a naš je sugovornik sve inicijative sa zanimanjem pratio i u njima aktivno sudjelovao. Njegovo sudjelovanje u snu o splitskoj medicini kulminiralo je kada je 1. siječnja 1981. godine postao prvim zaposlenikom s punim radnim vremenom na cjelovitom Područnom studiju (Medicinskog fakulteta u Zagrebu) u funkciji tajnika Studija. On je tu funkciju uspješno obavljao sve do svojega umirovljenja godine 1992., a honorarno je radio i 1993. godine. U nekoliko pitanja (i odgovora) zajedno smo proletjeli prvim godinama splitske medicine.

Gospodine Markoš, recite nam, molim Vas, kako je počela i razvijala se priča o splitskoj medicini?

Bio je to dug i mukotrpan put koji se odvijao u nekoliko faza. Razvoj fakulteta u Splitu protjecao je u nekoliko faza koje su se odvijale u veoma turbulentnim vremenima. Najprije smo bili nepotpuni Područni studij Medicinskog fakulteta u Zagrebu (od 1974. do 1979. godine), zatim cjeloviti dislocirani studij Medicinskog fakulteta u Zagrebu punih 18 godina (od 1979. do 1997. godine) nakon čega se Fakultet osamostaljuje i postaje sastavnicom Sveučilišta u Splitu. Ja sam na Fakultetu počeo raditi kada je studij postao cjelovit, tj. kada smo počeli upisivati studente na 1. godinu. U tim prvim godinama bio sam i vozač i tajnik i kadrovik, a često i jedini domaćin na Fakultetu, baš prava „Katica za sve“.

» Gospodin Petar Markoš, iako u mirovini, redovito prati razvoj i uživa u uspjesima našeg „punoljetnog“ fakulteta

Zanimanje za studij otpočetka je bilo veliko, a broj upisanih studenata redovito se kretao od 80 do 120. U tom razdoblju Fakultet je imao samo dva redovita i devet izvanrednih profesora te sedam docenata, a u Dalmaciji, izvan Splita, još šest izvanrednih profesora i dva docenta. Medicinski fakultet u Splitu bio je otpočetka zamišljen kao fakultet cijele južne Hrvatske, tako da su nastavnici izvan Splita dolazili na nastavu na Fakultet, tada lociran u zgradi bivše (i sadašnje) Biskupove palače, koja se postupno i sporo prilagođavala potrebama nastave, tajništva i pratećih službi. Krajem 1986. godine završen je patološko-anatomski kompleks koji je tada činio osnovu Fakulteta s katedrama za anatomiju, histologiju i embriologiju, patologiju i sudsku medicinu, a privremeno su tu bili smješteni i malobrojni nastavnici fiziologije i fizike. Biokemija, Farmakologija i Patofiziologija te Uprava studija ostali su u Biskupovoj palači. I to je tako trajalo sve do Domovinskog rata.

Što se događalo sa splitskom Medicinom tijekom Domovinskog rata?

Iako je Split tijekom rata bio odsječen od Zagreba, nastava se nastavila odvijati uglavnom vlastitim snagama. Studenti su nesmetano pohađali nastavu i davali svoj specifični ratni doprinos. U tim ratnim danima obavljao se i mukotrpan proces premještanja Fakulteta iz prostora Biskupove palače

u dvije zgrade dobivene od Hrvatske vojske, odnosno Hrvatske ratne mornarice, tzv. regrutni centar, u kojem se vršila zdravstvena procjena budućih vojnika JNA te zgrada „Marles“, bivše konačište za stražare Vojne bolnice. U to su se vrijeme iz inozemstva na Fakultet unatoč svim teškoćama i nesigurnostima vraćali na pretkliničke predmete naši diplomanti koji su se educirali u Americi: profesori Dujčić, Boban, Terzić, Đogaš i drugi koji su uz već postojeće nastavnike donijeli novu snagu i volju da se napravi veliki fakultet kakav danas imamo. „Borba“ za nove prostore uopće nije bila laka. Dok sam ja bio strastveni zagovornik i nadao se da ćemo moći dobiti prostore Instituta za pomorsku medicinu ili u najmanju ruku zgradu u kojoj je sada citologija i dijabetologija, profesor Marušić je uspio „ušćariti“ od vojske samo spomenute derutne i devastirane zgrade koje tada uopće nismo bili u mogućnosti koristiti!

Kako ste se tada osjećali?

Uh, nikada neću zaboraviti kada sam s ogromnim snopom ključeva prvi puta kročio u zgradu. To mi je bio jedan od najtežih i najžalosnijih trenutaka u životu! Sve je bilo porazbijano, od prozora do inventara u prostorijama, a krovovi u objema zgradama propuštali su pa su posvuda bile lokve vode i vlaga. Bilo mi je jako teško zamisliti da će se iz tog

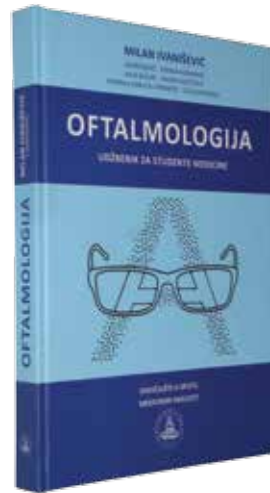
prostora uopće moći nešto napraviti. Moram reći da je velik dio posla preuređenja na svojim leđima nosio prof. Boban, i za to mu treba odati veliko priznanje. Ne mogu iskazati koliko sam sretan kada sada vidim kako Fakultet izgleda i kakvi su vrsni stručnjaci i nastavnici njegovi zaposlenici. Ja sam u mirovini od 1993. godine, dakle više od dvadeset godina, ali ne prestajem (s osobitim zadovoljstvom) pratiti rast i streljoviti razvoj Fakulteta upravo u zadnjih dvadesetak godina. Iako nisam bio izravni sudionik tih događaja, posebno mi je bilo drago kada se naša splitska Medicina osamostalila i 1997. godine postala sastavnicom Sveučilišta u Splitu. Bilo je to uistinu ostvarenje (siguran sam ne samo mog) dugogodišnjeg sna. Čini mi se da je upravo otada razvoj Fakulteta krenuo još brže i silovitije. A kada se samo sjetim iz čega je to sve proizašlo i s kakvim smo se problemima nosili tih prvih dana i godina!

Čini se da uživate u zasluženoj mirovini! Kako provodite vrijeme, čime se bavite?

Da, baš guštam! Navršio sam 82 godine, zdravlje me dobro služi pa slobodno mogu reći da uživam. Imam brojne hobije, od jedrenja do održavanja vikendice na Braču. Imam dvije kćeri koje s obiteljima žive u Sloveniji i Austriji pa ih često posjećujem i radujem se zajedničkim trenucima s unucima. Osim obiteljskih radosti i zadovoljstava, posebno me veseli kada u novinama ili na radiju i televiziji čujem o uspjesima našega medicinskog fakulteta, a u medijima je Fakultet stalan gost, i to po dobru. Gušt mi je doći na svečane sjednice povodom Dana Fakulteta u ožujku svake godine i diviti se novim prostorima, ali i mladim ljudima koji nižu uspjehe kako u nastavnom tako i u znanstvenom radu. Ponosan sam jer je i dio mog života u sve to ugrađen. Drago mi je kada me na ulici susretnu, prepoznaju i lijepo pozdrave moji brojni bivši učenici i studenti. Neki od njih od nedavno su i sami umirovljenici. Želim svima da dožive radost koju ja iznova doživim kada ulazim kroz vrata Fakulteta. Jer to je bio i dok sam živ bit će i moj fakultet!

Razgovor vodio i tekst napisao:
prof. dr. sc. Ivica Grković

Oftalmologija, udžbenik za studente medicine

» Naslovna stranica udžbenika
Oftalmologija

- izišao iz tiska

Zajednički rad nastavnika Katedre za oftalmologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, odnosno Klinike za očne bolesti KBC-a Split rezultirao je ovim prvim udžbenikom oftalmologije za studente medicine u Splitu i Dalmaciji. Autori su u njega ugradili svoja dugogodišnja klinička iskustva.

Ovim se udžbenikom mogu koristiti i liječnici opće medicine, a dijelom i studenti dentalne medicine i farmakologije. Udžbenik će od koristi biti i kolegama iz drugih grana medicine.

Autori su se trudili na ujednačen način iznijeti najaktualnije probleme iz pojedinih dijelova oftalmologije. Svako poglavlje završava literaturnim podatcima temeljnih i modernih djela oftalmološke literature, a tekst je bogato ilustriran izvornim fotografijama i crtežima.

Osobita pozornost posvećena je usklađivanju stupnja znanja dijagnostike i terapije s vremenskim razdobljem objavljivanja udžbenika.

Konciznost, aktualnost, jasna koncipiranost, adekvatnost za studente – odlike su koje se nastojalo slijediti pri pisanju.

U izdavanju ovog udžbenika sudjelovali su i znatno pripomogli Medicinski fakultet i Klinički bolnički centar u Splitu. Djelo je Sveučilišni udžbenik, a izdavač je Medicinski fakultet u Splitu.

prof. dr. sc. Milan Ivanišević,
urednik udžbenika i pročelnik Katedre za oftalmologiju

Proslava Dana Sveučilišnog odjela za stručne studije

Proslava Dana Sveučilišnog odjela za stručne studije Sveučilišta u Splitu održana je u petak 17. travnja u velikom amfiteatru Odjela u Kopilici. Svečanosti su prisustvovali prof. dr. sc. Roko Andričević, zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta, prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, s prorektorima prof. dr. sc. Rosandom Mulić i prof. dr. sc. Brankom Matulićem te brojni uzvanici.

Pročelnik Odjela dr. sc. Ado Matoković u svom je izvješću predstavio dosadašnja postignuća ove sastavnice Splitskog sveučilišta, koja ima 119 zaposlenika i oko 2 500 studenata.

- U proteklih godinu dana na Sveučilišnom odjelu za stručne studije održana je Međunarodna konferencija CIET 2014. Predavanja su održali ugledni gosti, primjerice veleposlanik Japana Keiji Ide, kao i profesori iz Njemačke, Poljske, Kazahstana i Argentine. Ostvarili smo dobru suradnju s gospodarstvom i potpisali niz sporazuma o suradnji za obavljanje stručne prakse naših studenata. Također, naši studenti i zaposlenici sudjelovali su u nizu humanitarnih akcija, pokrenut je i prvi broj studentskog časopisa – kazao je pročelnik Matoković. Posebno se osvrnuo na uređeno potkrovlje zgrade u Kopilici gdje je otvoreno 12 novih prostorija, od čega je 10 učionica laboratorija, a i na prilaznom putu Odjela napravljen je kolnik i postavljena rasvjeta.

Uzvanicima se obratio i rektor Anđelinović, kazavši kako je Sveučilišni odjel za stručne studije izvrstan primjer uspješne suradnje s gospodarstvom.

- Odjel za stručne studije bit će naš temelj za pokretanje Projekta postakadenskog samozapošljavanja. Naime, Sveučilište se otvara prema unutra i vani, objedinjavamo naše nastavne i znanstvene kapacitete te opremu. Povezujemo se s poduzetništvom, i u tom smislu potpisat ćemo ugovore o nastavnim bazama. Isto tako, radimo na programima učenja na daljinu i na internacionalizaciji Sveučilišta – rekao je rektor Anđelinović.

Roko Andričević, zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta, istaknuo je da su stručni studiji i strukovno obrazovanje aktualne teme u Europskoj komisiji.

- Želja je Ministarstva da ojačamo tu komponentu u visokom obrazovanju naše zemlje – ustvrdio je zamjenik ministra Andričević, dodavši da su svi projekti dobrodošli. Natječaji su kontinuirano otvoreni, a na raspolaganju je novac iz fondova.

Prigodom svečanosti za doprinos razvoju i promicanju Sveučilišnog odjela za stručne studije Srebrne plakete uručene su višoj medicinskoj sestri Mariji Županović, prof. dr. sc. Tonku Vlaku, prof. dr. sc. Mladenu Havelki i prof. dr. sc. Nikoli Bradariću.

Godišnje nagrade dodijeljene su najboljim studentima Odjela, a zahvalnice umirovljenim djelatnicima. Tom je prigodom i student Joško Smolčić održao prezentaciju projekta 3D printera.

izvor: unist.hr

Sveučilišna promocija doktora znanosti: ponovo smo najbrojniji!

» Novi doktori znanosti

Medicinski fakultet:

1. Ivan Agnić
2. Ivan Bagarić
3. Adriana Banožić
4. Željana Bašić
5. Kristijan Bečić
6. Matija Borić
7. Livia Cigić
8. Ana Čarić
9. Varja Đogaš
10. Božena Ivančev
11. Danica Jakovčević
12. Antonia Jeličić Kadić
13. Iris Jerončić Tomić
14. Dubravka Kalinić
15. Vanja Kaliterna
16. Darko Kero
17. Miloš Lalovac
18. Bernarda Lozić
19. Bruno Lukšić
20. Ivana Lukšić
21. Dennis James Madden
22. Vjera Marinov
23. Nataša Mrduljaš Đujić
24. Ivana Pavlinac Dodig
25. Dijana Perković
26. Branka Petrić Miše
27. Velibor Puzović
28. Katarina Šiško Kraljević
29. Robert Tafra
30. Davor Todorić
31. Ivan Utrobičić
32. Zoran Vučinović

Dana 24. travnja 2015. Godine održana je **51.** promocija doktora znanosti Sveučilišta u Splitu u velikome amfiteatru Medicinskoga fakulteta u Splitu.

Svečanost promocije započela je himnom Republike Hrvatske.

Amfiteatar je bio prepun doktora znanosti, njihovih obitelji, prijatelja i visokih uzvanika. Uvijek je svečano u ovakvim prigodama, no ovaj put bilo je posebno.

Novi rektor, **prof. dr. sc. Šimun Anđelinović**, omogućio je laureatima da po prvi put budu obučeni u „toge“ i da svi imaju jednake kapice s oznakama Sveučilišta u Splitu, koje su dobili na dar za sjećanje na ovaj njihov dan.

Rektor, koji nije skrivao sreću, čestitao je svim laureatima, zaželio im napredak u karijerama, a iznad svega da svoja znanja primjenjuju u svojem radu, čime mogu pridonijeti boljitku cjelokupnog društva.

Svečanost je završila akademskom himnom Gaudeamus igitur.

Promovirano je **79** doktora znanosti koji su svoj doktorat stekli na splitskome Sveučilištu, na svim sastavnicama. Medicinski fakultet sa **32** doktora znanosti najviše pridonosi toj brojci, što je postalo uobičajenim zadnjih godina. Naš je fakultet i ranije prepoznao važnost razvoja i primjene znanosti, tome se posvećuje velika pozornost i ulaže značajan trud. Dekan, **prof. dr. sc. Dragan Ljutić**, i ove je godine imao razloga za ponos na rezultate rada Medicinskog fakulteta.

Iako su kriteriji za obranu doktorata na našem fakultetu najviši, od **32** doktora znanosti imamo i dvojicu koji su svoj doktorat temeljili na objedinjenim radovima, tzv. Skandinavski model. Takvi doktorati sadrže najmanje 3 rada s čimbenikom odjeka (IF) 1 ili više, koji čine zaokruženu cjelinu i donose novi znanstveni doprinos u odnosu na pojedinačne radove, a na svim radovima kandidat je prvi autor. **Dr. sc. Dennis Madden**, pod mentorstvom **prof. dr. sc. Željka Dujća**, objavio je **4 rada** iz disertacije, kumulativni čimbenik odjeka (IF) je **11.8**, a **dr. sc. Matija Borić**, pod mentorstvom **prof. dr. sc. Livije Puljak**, objavio je **3 rada** iz disertacije, kumulativni čimbenik odjeka (IF) je **6.2**.

Od **32** doktora znanosti **22** su kliničari, **2** su doktori dentalne medicine, a preostalih **8** je pretkliničara i drugih struka.

S obzirom na stalno povećavanje kriterija u težnji da ih se ujednači s europskim kriterijima, znanstvena aktivnost Fakulteta i KBC-a rastućega je trenda, što je nužnost za daljnji razvoj i prepoznatljivost Fakulteta izvan regije, izbor kadrova i zadržavanje statusa KBC-a. Bolnica i Fakultet su jedno.

Marita Mimica, prof. psihol.
voditeljica Službe za znanost, poslijediplomske studije
i trajnu medicinsku izobrazbu

Promocija studenata Medicine, veljača 2015.

1. Ivan Abaza	17. Katarina Dogan	33. Ivan Konstantinović	49. Marijana Moro
2. Andrea Anić-Matić	18. Nina Dunat	34. Katija Kragić	50. Krešimir Mustapić
3. Suzana Balić	19. Marko Đuderija	35. Andrea Kukoč	51. Marija Nuić
4. Tomislav Barić	20. Petar Pavao Franić	36. Žana Ljubić	52. Martina Paradžik
5. Ivan Bilić	21. Luči Giljanović	37. Tina Majstorović	53. Ana Parlov
6. Barbara Blagaić	22. Gorjana Grbić	38. Petra Marinić	54. Antea Doris Pavišić
7. Marija Boban	23. Monika Gudelj	39. Matea Martinić	55. Dragana Perić
8. Matea Buljubašić	24. Josip Hajdić	40. Mia Martinović	56. Kristina Perić
9. Katarina Caktaš	25. Dina Hrabar	41. Petra Martinović	57. Marin Petrić
10. Nikola Crnčević	26. Sunčana Janković	42. Tanja Mijačika	58. Božen Pivalica
11. Blanka Cvitković	27. Matej Jelović	43. Silvia Milanović	59. Marija Plazibat
12. Ivna Cvitković	28. Josip Jukić	44. Tanja Miličević	60. Lucija Poljak
13. Jelena Dedić	29. Davor Juričić	45. Lena Milosavljević	61. Petar Poljak
14. Tina Delaš	30. Andrija Katić	46. Mario Milun	62. Andro Radanović
15. Ivana Kristina Delić	31. Dinko Katić	47. Anđela Mišerda	63. Sonja Radić
16. Zdravko Divić	32. Nikola Ključević	48. Maja Mizdrak	64. Marcela Ribarović

65. Ana Sanader
66. Matilda Sučić
67. Sanja Šandrk
68. Hrvoje Šapina
69. Ana Šarić
70. Sara Šošić
71. Mia Šušak
72. Anita Titlić
73. Tanja Todorović

74. Morana Tomić
75. Luciana Tonkić
76. Doris Topić
77. Željka Topić
78. Tina Tramontana
79. Marino Vilović
80. Ana Vodanović
81. Tina Vojković
82. Vinko Vrdoljak

83. Hrvoje Vučemilović
84. Ana Marija Vukasović
85. Ana Vuksan
86. Antonija Vuletić
87. Matea Žaja
88. Piero Marin Živković

» Za podjelu spremni

» Opasne skale

» Sto se krije u tuljku

» Crveni tepih

» Kud nakon promocije

Promocija 3. generacije studenata studija Dentalne medicine

Velika dvorana Medicinskog fakulteta u Splitu
9. veljače 2015. godine u 12 sati

POPIS DIPLOMIRANIH STUDENATA

1. Alduk Danijela	13. Jambrošić Marta	25. Smerdelj Andro
2. Bandić Marinela	14. Knezović Helena	26. Suljić Tamara
3. Bilać Krešimir	15. Kovačević Martina	27. Tonković Tina
4. Cvitković Iva	16. Majić Ana	28. Vajagić Marina
5. Čivljak Tadej	17. Mrdeža Maja	29. Žura Andreja
6. Čurlin Luka	18. Muše Ivan	
7. Filipin Andrea	19. Nejašmić Mia	
8. Grdović Anita	20. Petranović Nikolina	
9. Gverić Mislav	21. Radić Tihana	
10. Herceg Marija	22. Senković Duje	
11. Herhe Ingrid	23. Šikić Zdeslav	
12. Hrستیć Manda	24. Sladić Tina	

Zavirili smo u MEFST apartmane. Ma divota!

Prije nekoliko mjeseci završeno je uređenje naših deset apartmana u zgradi C. Sad naši gostujuć kolege doista imaju kraljevski smještaj! Apartmani su toliko lijepi i moderni da se bojimo kako će neki od naših gostiju poželjeti trajno ostanu u njima! Za vas, dragi naši čitatelji, obišli smo i taj dio našeg „faksa“ pa želimo s vama podijeliti dojmove.

Radni stol (omniji) smješten je ispod velikog prozora pokraj balkonskih vrata. A pogled vrijedi „milijun dolara“. Neće se biti lako koncentrirati na rad!

Velik udoban krevet! Za dvoje: dvije lampe za čitanje u krevetu, dva noćna ormarića. Dakle, primamo goste s pratnjom?! Ili ipak samo da se umorni profesori mogu baš fino raskomotiti! Sve može!

Našli smo i mali hladnjak, odmah do stola i uz krevet. Baš je pri ruci. Jedino što se vrata ne mogu širom otvoriti zbog kreveta. Ali svjetlo iz hladnjaka upravo je čarobno!

Predsooblje i ulaz u kupatilo odvojeni su od sobe debelom kliznom staklenom stijenkom na kojoj se odražava prozorski pogled. Kamo god da gledate, gledate kroz prozor! Preporučamo gostima da ovu stijenku preko noći drže otvorenom jer se može dogoditi da ju ujutro na putu prema kupatilu ne primijete. A onda će ju osjetiti, i to čelom!

Vrata i zid kupatila također su stakleni! S vodoravnim tamnim crtama! I ako zatvorite vrata, nemate nikakvu privatnost. Ali nije važno. Ionako su nam gosti ili sami ili s pratnjom s kojom dijele krevet!

Vrata i zid kupatila također su stakleni! S vodoravnim 6. I iz kupatila „puca“ pogled! Preko kade i balkona na Trstenik i Brač/Šoltu. Ali izvana može „pucati“ pogled na naše goste u kadi! Da ne bismo goste doveli u neugodnu situaciju, prozor iznad kade može se u cijelosti prekriti ugrađenim zastorom.

Veliko ogledalo savršeno je za provjeru izgleda prije izlaska iz apartmana. Ali i za selfie za uspomenu.